

כבוד בית המישפט, מתבקש בזאת, לאפשר למבקשת לערער על החלטת כבוד ביה"מ המחוזי בחיפה, ולהלן תטעים ותפרט המבקשת נימוקי - בקשתה ב"ה ;
 הערה ; ב"כ המבקשת, מצויה בשעות אלה בבדיקות - חירום עקב הריון - בסיכון. לפיכך, עקב קוצר הזמנים וצוק - העתים, מוגשת (פיזית) בזאת בקשה זו ע"י אימו של אריאל.

א'. רקע והליכים קודמים ;

1. ביום 20/08/2,020 התקבלה ע"י וועדת - השגה של המשיב 1, החלטה לפיה ישוּבץ אריאל בכיתת A.S.D.

2. ביום 31/08/2,020 הונחה בפני כב' ביי"מ קמא עת"מ ובקשה למתן סעד - זמני [צו - מניעה (לתקופת הדיון בעתה"מ ו / או עד למתן החלטה - אחי)] על החלטתה זו של וועדת - ההשגה של המשיב 1.

רצ"ב העתק כתב העתה"מ מסומן א' כחלק בלתי - ניפרד מבקשה זו לערער

ניספח א'

3. ביום 31/08/2,020 יצאה תחת ידי כב' ביי"מ קמא, החלטה לפיה לא ראה לנכון כב' ביי"מ קמא להיעתר לבקשת צו - המניעה הזמני, וקבע הדיון בעתה"מ ליום 07/09/2,020.

רצ"ב העתק - החלטת כב' ביי"מ קמא מסומן ב' כחלק בלתי - ניפרד מבקשה זו לערער

ניספח ב'

מכאן הבקשה

ב'. ליבת - הטען ;

4. בכול הכבוד - הרב, לעני"ד המבקשת, שגה ביי"מ קמא, בקובעו כי ; "... אם הקטין אינו מתאים לשיבוץ בכיתה רגילה, מתן הצו עלול לפגוע בו. " (סי 7 ש' 2 להחלטה)

ממעוף - הציפור, יש, כי עניין לנו בקביעה - עובדתית - לכאורית של כב' ביי"מ - קמא, שברגיל, אין נטיית - ליבו הטיבעית של כב' בימ"ש שלעירעור להתערב בה, אך במיקרנו דידן, שומא על כב' ביי"מ זה שלעירעור להושיט יד - מעורבותו, באשר

ניגזרת - מסקנתו זו של כב' ביי"מ קמא , בכול - הכבוד , איננה מתיישבת עם חומר
 - הראיות הקיצוני והדרמאטי שהיה מונח לנגד עיניו (עליו חזקה כי ניסמך כב'
 ביי"מ קמא) , והנוגד (שלא לומר סותר) באופן - קוטבי לחלוטין את "יעד -
 מסקנתו" זו של כב' ביי"מ קמא אליו הגיע , עד אולי יש כי תקדוש תחתיו לחלוטין ,
 מקום בו היה עליו להסיק בדיוק המסקנה ההפוכה , והיא ; כי אם יתחוור כי
 אריאל איננו מתאים לשיבוץ בכיתת - A.S.D , הרי שאי - מתן - הצו עלול
 לפגוע בו עשרות - מונים !!!
 ודוק ; באשר על המאזן - האחת מונחים "הנזקים - האפשריים" "הצפויים"
 לאריאל במיקרה של שיבוץ ב"כיתה - רגילה" , ועל המאזן - השניה מונחים יהיו
 הנזקים - האפשריים הצפויים לאריאל במיקרה של שיבוץ בכיתת - A.S.D , הרי
 שהראשונים יינגפו נגהות מפני האחרונים !

בכול הכבוד הרב , לעני"ד המבקשת , אפילו זיו מאחו - רעוע אחד אין לה למסקנתו זו של כב'
 ביי"מ - קמא לעניין "נזקים" בכיתה - רגילה מחד , מקום בו מאידך היו מונחים לפיתחו ולנגד
 עיניו כול תמרורי - האזהרה ו"כתובות - דמי" הנזקים הוודאיים הצפויים לאריאל במיקרה
 של שיבוץ בכיתת - A.S.D .

בכול הכבוד , "שקול מאזן - הנוחות" פועל בדיוק בכיוון - הפוך למבטו של כב' ביי"מ קמא .

מדוע זה "ניגזרה" מסקנה הפוכה לחומר - הראיות , לכב' ביי"מ קמא הפיתרונים .

5. בכול - הכבוד , לעני"ד המבקשת , שגה כב' ביי"מ קמא אף בהגיעו אל מסקנת "אי -
 התערבותו" בהחלטתה של וועדה - מיקצועית , באשר "לא ברורה לו העילה
 להתערבותו של כב' ביה"מ בהחלטותיה של וועדה מקצועית הפועלת על פי דין..." (ס'
 5 שי 2-1 להחלטה) .

ברגיל , אכן אין כב' ביה"מ נוטה להתערב בהחלטות של וועדות - מיקצועיות . אך
 במיקרה מיוחד זה , חובתו של כב' ביה"מ היתה לזותערב , נוכח "מעורם - הכשלים"
 והפגמים הקיצוניים שדבקו בהתנהלות - הוועדה , אשר יש כי היכו ברקב את שורש
 החלטתה .

בעניין "ערימת - כשלים" זו של וועדת - ההשגה , "שותק" כב' ביי"מ קמא , "עוצם" (חיי'
) עיניו מפניה , לא מביא זיכרה בהחלטתו , ואף לא מנמק היעדרה ממנה !!

6. **בכול הכבוד – הרב, לעני"ד המבקשת, שגה ביי"מ קמא, בקביעתו ("העובדתית"), כי; "לדעתו (של הדי"ר הרשליקוביץ) שיבוץ (אריאל) בכיתה לליקויי תקשורת עלולה לגרום לנסיגה בתפקודו... ("ס' 4 ש' 3-2 להחלטה) !?**

בכול הכבוד – הרב, הפסיכולוג הדי"ר אנריקה הרשליקוביץ (שמונה בצו ביה"מ לענייני מישפ' לבצע לאריאל איבחון פסיכו-דידאקטי), מעולם לא נתן את "דעתו" לענייני הנזקים ה"עלולים" להיגרם לאריאל במיקרה של שיבוץ – שגוי, אלא קבע באופן שאיננו משתמע לשתי – פנים את הנזקים – הוודאיים שייגרמו לאריאל במיקרה של שיבוץ בכיתה – A.S.D.

מיסמך "אות – דמים" זה, המתריע מפני הנזקים הוודאיים שייגרמו לאריאל למיקרה של שיבוץ בכיתה A.S.D היה מונח לנגד עיניו של כב' ביי"מ קמא, ואל מולו לא היה מונח ולו מיסמך אחד לרפואה, ה"מתריע" ו / או "מזהיר" מפני "נזקים" ככול שעלולים להיגרם לאריאל במיקרה (ש"חס – וחלילה") ישובץ בכיתה רגילה. חרף זאת, השעין כב' ביי"מ קמא "מאזן – הנוחות" על "הנזקים האפשריים" (ככול שייגרמו לאריאל) בכיתה – רגילה !?

מדוע זה בחר כב' ביי"מ קמא "לייחס" דרגה – נמוכה' לקביעתו / אזהרתו הכול – כך נהירה של הפסיכולוג הרשליקוביץ, ואף "לצטטה" באופן המטה כוונתה החד – משמעות !!

7. **בכול הכבוד – הרב, לעני"ד המבקשת, שגה כב' ביי"מ קמא באשר לא דן בטענת המבקשת בעניין קביעת אריאל כלוקה ב – A.S.D (ס' 3 להחלטה), באשר הונחה בפניו לשון החוק והתנאי הקבוע בה לעניין איבחון – אוטיזם. ההיפכא – מיסתברא; כב' ביי"מ קמא קיבל עליו ("כדבר של מה – בכך), את העובדה כאילו אובחן אריאל כלוקה ב – A.S.D (!?), מקום בו כלל לא אובחן אריאל ככזה עפ"י חוק ("הסכמה בין הפסיכולוג והרופא שביצעו את האיבחון". ס' 7 לחוזר מיס' 15 / 13 מנכ"ל משרד הבריאות מיום ז' בכסלו – התשע"ד, 10 נובמבר 2,013; "איבחון ילדים בספקטרום האוטיזם").**

"קביעתו" זו של כב' ביי"מ קמא כי אריאל לוקה ב – A.S.D, סותרת את קביעתו של הדי"ר הנריקה הרשליקוביץ (הפסיכולוג שמונה ע"י כב' ביה"מ לענייני – מישפ' לאבחן את אריאל), אשר קבע (ניספח ט' לבקשת סעד הביניים כפי שהוגשה בפני כב' ביי"מ קמא וניספח י' לעתה"מ כפי שהוגשה בפני כב' ביי"מ קמא) כי אריאל איננו לוקה כלל – וכלל בתיסמונת A.S.D (כך !!!) ובהאי לישראל !).

**די בעניין מרחיק לכת ולא סביר זה מטעם כב' בי"מ קמא ,
כדי להזקיק הושטת ידו של כב' בי"מ שלעירעור זה .**

**מיידי ש"הסיק" כב' בי"מ קמא מסקנתו זו בעניין הלקות (A.S.D) , "אץ" כב'
בי"מ קמא "ליתן - ידו" לשיבוצו של אריאל בכיתת - A.S.D .
היאך זה כך פעל כב' בי"מ קמא , ותחת להיכבד וליתן דעתו בכשל - ניטען זה של
היעדר - איבחון שלא לומר איו - היתכנותו ע"י המומחה שמונה ע"י כב' ביה"מ
לעניינו - מישפ' (הפסיכולוג הרשליקוביץ) , "קיבע" כשל זה והנציחו כעובדה)
איבחון (A.S.D) קיימת , ומשענו הוא החלטתו על כשל זה !?**

8. **בכול הכבוד - הרב , שגה כב' בי"מ קמא , בקובעו כי מיסמכו של הפסיכולוג
הרשליקוביץ , היה מונח לנגד עיני הוועדה בנותנה החלטתה (ס' 4 להחלטת כב' בי"מ
קמא) , מקום בו בדיוק בשל כשל זה של הוועדה , נידרש כב' בי"מ קמא .
היאך זאת אדיש היה כב' בי"מ קמא כלפי עובדת הנחתו של מיסמך כה קריטי בפני
עיני הוועדה , מקום בו נידרש הוא ליתן הכרעתו בדיוק בשל אותו כשל ?!**

9. **בכול הכבוד - הרב , לענ"ד המבקשת , שגה כב' בי"מ קמא באשר קבע הדיון בעתירה
ליום 07/09/2,020 , מקום בו שנה"ל בפתח , והשיהוי שניגרם ע"י המשיב 1 במתן -
החלטתו (החלטת וועדת - ההשגה) , הונצח בזאת ע"י כב' בי"מ קמא .**

האומנם , כב' בי"מ זה שלעירעור , איננו "מנהל - יומנו" של כב' בי"מ קמא , אך נוכח
הטעמים המיוחדים כפי שהועלו לעיל ולהלן (שנה"ל שבפתח , אי - היעילות
שבהחזרת הדיון בעניין מועד - דיון זה לבי"מ קמא ועוד) , מתבקש כב' ביה"מ
הניכבד , לשקול בכובד - ראש עניין זה .

ג'. אחרית - דברים ;

10. **נוכח הנסיבות - העגומות (לר"ז בלתי אפשרי בין - היתר) , והטעמים כפי שהועלו
בבקשה זו , מתבקש בזאת כב' ביה"מ הניכבד , לעכב ביצוע החלטתו של כב' בי"מ
קמא , וליתן כול החלטה אופרטיבית שחוכמתו תיתן נוכח מיקרה סבוך זה (בכלל זה
בחינת - האפשרות להורות לכב' בי"מ קמא לקיים הדיון שניקבע ליום ה -
07/09/2,020 , עוד היום , או לחילופין , ככול שתנוח דעתו של כב' בי"מ שלעירעור
זה בעניין מאזן - הנחות , לאפשר לאריאל לפקוד ביתה - רגילה עד לדיון בעתירה
ע"י כב' בי"מ קמא , שהרי תקווה לנו , כי הדעת והשכל - הישר נותנים , כי עניין**

"הנזקים" ככול ש"ייגרמו" לאריאל בכיתה - רגילה, ניגפים הם עשרות - מונים מפני הנזקים שייגרמו לו בכיתה A.S.D] ומקום בו כלל לא אובחן ככזה כלל עפ"י חוק, ואף לא יוכל לעולם להיות מאובחן ככזה, נוכח קביעתו של הפסיכולוג שמונה ע"י כב' ביח"מ לענייני מישפ' (הרשליקוביץ) לקבוע זאת] .

11. מיצרף העניינים וקיבוצם, יש בו כדי להזיק התערבותו של כבוד בי"מ שלעירעור זה, ולו לשם השבת הצדק על - מכונו וגילוי מראית - פניו .

12. כבוד בית המישפט הניכבד, מתבקש בזאת, להאריך את רוחו, נוכח ניסוחה החסר, הלקוני והחובבני של בקשה זו, מקום בו ניסוחה בנסיבות בלתי - אפשריות, ע"י בן מישפ' המבקשת, בהיעדר ידע - מישפטי ראוי, במהלך הלילה הזה. תוך מצבה העצוב של ב"כ המבקשת .

770 נג W

המבקשת (אימו של אריאל)

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 62725-08-20 ויזל(קטיין) ואח' נ' מחוז חיפה ואח'

מספר בקשה: 2

החלטה	01/09/2020
תיק	62725-08-20
ש' רון סוקול	
בהחלטה נפלה טעות הקלדה. הדיון נקבע ליום 7.9.2020 ולא כפי שנרשם.	

בפני כב' השופט רון סוקול, סגן נשיא

מירב סהר
ע"י עו"ד ח' שטח

המבקשת

נגד

1. משרד החינוך מחוז חיפה
ע"י פרקליטות מחוז חיפה
2. מיכה ויזל
ע"י עו"ד ר' מרום

המשיבים

החלטה

- ביום 20.8.2020 ניתנה החלטה של ועדת ההשגה הפועל בהתאם לחוק חינוך מיוחד, התשמ"ח 1998 אשר דחתה את השגת המערערת והורותה כי בנה של המבקשת, אריאל ויזל, ישובץ בכתה לליקויי תקשורת בית ספר רגיל. בעתירה שהגישה העותרת מבוקש להורות כי הקטיין ישובץ בכיתה רגילה ולא בתכה לליקויי תקשורת.
- בבקשה המונחת להכרעה כעת עותרת המבקשת לקבלת צו ביניים המורה כי הקטיין ישובץ ויירשם בכיתה רגילה בבית ספר רגיל.
- מעיון בבקשה עולה כי הוועדה סמכה החלטתה על אבחונים שהוצגו בפניה ועל החלטות קודמות המצדיקות את שיבוצו של הקטיין בכתה לליקויי תקשורת. בין היתר הוצגו בפני הוועדה חוות דעת המלמדות כ הקטיין אובחן מ- ASD כלומר מ Autistic Spectrum Syndrome.
- המבקשת מפנה לחוות דעת של ד"ר הנריקה הרשליקוביץ, פסיכולוג קליני חינוכי הסבור כי יש חשיבות קריטית לשיבוצו של הקטיין בכיתה רגילה. לדעתו שיבוצו בכיתה לליקויי תקשורת עלולה לגרום לנסיגה בתפקודו. חוות דעת זו הוגשה לוועדה ועמדה בפניה בעת מתן החלטה.
- מעיון במסמכים שצורפו ומטיעוני המבקשת לא ברורה לי העילה להתערבות בית משפט בהחלטותיה של וועדה מקצועית הפועלת על פי דין. כידוע בית המשפט ממעט להתערב בקביעות מקצועיות ולא ישים שיקול דעתו במקום שיקול הדעת של גורמי המקצוע.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 20-08-62725 ויזל(קטיין) ואח' נ' מחוז חיפה ואח'

6. אף שמוכן לי רצונה של המבקשת להעניק לבנה את המסגרת שבעיניה היא הטובה ביותר, הרי שההכרעה בעניין שיבוצם של תלמידים מסורה בידי גורמים מקצועיים הנסמכים על חוות דעת המוגשות לעיונם. זאת ועוד, ההשגה הוגשה רק על ידי המבקשת ולא ברורה לי עדיין עמדתו של המשיב 2 אביו של אריאל, וכעולה מבקשה בין הורי הקטיין מתנהלים הליכים שונים בבית המשפט לענייני משפחה.

7. אוסיף כי התשובה לטענה שמאזן הנוחות מחייב מתן צו ביניים כמבוקש, אינה חד משמעית שחרי אם הקטיין אינו מתאים לשיבוץ בכיתה רגילה, מתן הצו עלול לפגוע בו.

8. על כן איני סבור כדאי שיש מקום למתן צו ביניים במעמד צד אחד ואין למנוע את שיבוצו של אריאל בכיתה לליקויי למידה בבית ספר רגיל כאמור בהחלטת הוועדה.

9. המבקשת תמסור את העתיקה הנוחלטה זו במסירה אישית למשיבים עד מחר שעה 13:00. תשובה תוגש עד ליום 3.9.2020.

נקבע לדיון בפני ביום 7.7.2020 שעה 10:00.

ניתנה היום, י"א אלול תש"פ, 31 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

רון סוקול, סגן נשיא

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
ויול(קטין) ואח'י מוחז חיפה
עמ"מ 62725-08-20
סוג עניין: חינוך
תאריך פתיחה: 31 אוגוסט 2020
רמת חיסיון: חסי לציבור, פתוח לצדדים

**בפני בית המשפט המחוזי בחיפה
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים**

בעניין הקטין: אריאל ויזל (קטין) ת.ז. 216572511 ת.ל 02/04/2007

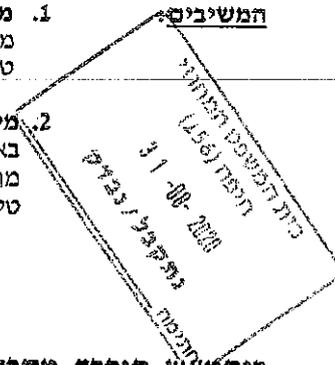
העותרת:

מירב סהר ת.ז. 28089860 (להלן: "האם")
ע"י ב"כ עו"ד חן שטח
דרך עכו 58 קריית ביאליק
מינוי מטעם הלשכה לסיוע משפטי
טל: 04-8387005, פקסימיליה: 04-8387006

- נגד -

1. משרד החינוך – מוחז חיפה
מרח'י שד' פל ים 15 א' חיפה
טל: 04-8632666 פקסימיליה: 04-8632575 (להלן: "המשיב 1")

2. מיכה ויזל ת.ז. 022087209
באמצעות ב"כ עו"ד רענן מרום
מרח' אחוזה 115 רעננה
טל: 04-6041818, פקסימיליה: 04-6041819 (להלן: "המשיב 2")

בקשה לצו ביניים

בית המשפט הנכבד מתבקש לפעול בהתאם לסמכויותו בסעיף 9 לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000 וליתן צו ביניים האוסר על המשיבים לבצע רישומו של הקטין והשמתו בכיתת חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בבית"ס רגיל. בית המשפט הנכבד מתבקש להורות על רישומו של הקטין בכיתה רגילה בבית"ס רגיל וזאת בהתאם להמלצתו של ד"ר הנריקה הרשליקוביץ – ד"ר לפסיכולוגיה קלינית. ביום 20.8.20 התקבלה החלטת ועדת ההשגה בעניינו של הקטין ולפיה, בהוסד סמכות קבעה הועדה כי הקטין אובחן כסובל מ ASD ומשכך, הומלץ ללא נימוקים מפורטים, על שיבוצו בכיתת חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בבית"ס רגיל וזאת תוך התעלמות מוחלטת מהמלצתו של ד"ר הנריקה הרשליקוביץ – ד"ר בפסיכולוגיה קלינית ופסיכולוג חינוכי מומחה בכיר, אשר כתב בחוות דעתו במפורש: "החשיבות הקריטית כי אריאל ילמד בכיתה רגילה בבית"ס רגיל, כפי שנקבעה ע"פ האבחון שבוצע, לצד היותה מן המקום כי הכיתה הרגילה היא הכיתה היחידה התואמת, בה יוכל להביא לידי ביטוי כישוריו ויכולותיו, הינה אף בהדגשה כי לימודיו בכיתה אחרת יביאו עימם נזקי – נסיגה, דעיכה, ופיטול היכולות להביא כישוריו ויכולותיו לידי ביטוי..... הדבר יביא לפיטול האפשרות שיוכל אריאל להתקדם כלל וכלל".

והכל מתנימוקים שיפורטו להלן:

רקע עובדתי נצרך

1. הקטין היום בן 13 והוא עתיד לעלות לחטיבת הביניים בכיתה ז'. יצוין כי הקטין עבר דרך ארוכה ולאורך השנים בסיועה של אמו הצליח להתגבר על מכשולים רבים והיום מצליח להשתלב גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית בחינוך הרגיל ומשכך מוגשת בקשה זו.

2. יובהר כי, טרם עלייתו של הקטין, (להלן: "אריאל") לכיתה א', בוצע אבחון ע"י מכון דניאלי שם נקבע והומלץ לשלב את אריאל בכיתה רגילה וכך היה מביתה א' - ג' למד אריאל בכיתה רגילה בבית ספר רגיל. - מצ"ב הוות הדעת ומסומנת כנספח א'.

3. טרם עלייתו של אריאל לכיתה ז' ולאחר ניהול הליכים משפטיים בין ההורים באמצעות ביתמ"ש לענייני משפחה, בוצע אבחון נוסף ע"י מכון קדם שם הומלץ כי אריאל ילמד בכיתה תקשורת - כיתה חינוך מיוחד בביה"ס רגיל, כאשר הובהר כי יש צורך בהערכה מחייבת לאחר שנה. - מצ"ב האבחון ומסומן כנספח ב'.

• בתמצות האבחון של ז"ר בר סלע נרשם כי "אם מצבו של הקטין ישתפר ויהיוצב יש מקום לשקול את שילובו בכיתה רגילה בשילוב סייעת".

4. יצוין כי בשלוש השנים האחרונות רכש אריאל כלים להתמודדות גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית ויובהר כי 3 מקצועות עיקריים כגון אנגלית, מתמטיקה ומדעים שולב אריאל בכיתות הרגילות ללא קושי, שילוב זה הוא שהביא להתפתחותו ולהישגיו המצוינים והיום, השנה 2020, אובחן מחדש ע"י ז"ר הרשליקוביץ אשר קבע במפורש כי: "השמתו של אריאל בכיתה רגילה הינה קריטית כפי שנקבע באבחון שבוצע והינה הדרך היחידה לאפשר לו להביא לידי ביטוי יכולותיו ולשורר שכן אם לא, יסוג וידעך עד כדי ביטול האפשרות שיוכל להתקדם כלל וכלל".

5. חרף האמור לעיל, בחרה ועדת ההשגה לאמיון וזכאות להתעלם מטענותיה הצודקות של האם, אשר נלחמה בשנים אלו והשקיעה בבנה כדי לשמור על השיגו והצלחתו. כל הוות דעת הגורמים המקצועיים בביה"ס תמכו באריאל ושיבחו אותו על התקדמותו גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית.

6. התעלמות הגורמים המקצועיים בוועדה לאמיון וזכאות מטענותיה של האם והמלצתם לשלב את אריאל שוב בכיתה ASD כיתה חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בביה"ס רגיל היא מבחינת נזק לקטין אשר בקלות יכול שוב להישאב למקום החלש, לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד לא מדובר רק בוועדה של האם, אלא גם של גורמים מקצועיים מצדמים בתחום וכפי שיפורט בהמשך.

הטעמים למתן צו הביניים

7. בבחינת בקשה למתן צו ביניים על ביהמ"ש לשקול את מאן הנוחות בכיבוד העניין וסיכויי הערעור (בר"מ 2315/15 ואן קול מ' מדינת ישראל).

8. מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקשת אשר ללא ספק פועלת למען טובתו של הקטין. יובהר כי השמתו בכיתה חינוך מיוחד לאחר שעשה כבוד דרך והתקדם גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית תביא לנטיגה במצבו כך קבע ד"ר הרשליקוביץ בחוות דעתי מיום 15/5/2020.

סיכויי הערעור

9. סיכויי הערעור טובים, ועדת ההשגה בהחלטתה מיום 20.8.20, התייחסה והסתמכה על אבחונים קודמים ולא רלוונטיים, אשר אינם משקפים היום את מצבו של הקטין ובמה דברים אמורים?

10. ביולי-2016, ביצע הקטין אבחון אצל ד"ר ענבל בר סלע, פסיכולוגית קלינית מומחית – מדריכה אשר קבעה באופן מפורש כי: "מומלץ על ידה לקיים הערכה חוזרת של מצבו של אריאל, ע"י פסיכולוגית קלינית מומחית בעל/ת ניסיון בתחום של לקויות תקשורת לאחר שנה בה אריאל יקבל את כל הטיפול... בעתיד, אם ישתפר ויתוייב, יש לשיקול את שילובו בכיתה רגילה עם סייעת". – מצ"ב ומסומן כנספח ג'.

11. דהיינו, ד"ר ענבל בר סלע הניחה את אבן היסוד לשיבוצו של הקטין בכיתה רגילה וזאת לאחר שיקבל את כל הטיפול והמענה שהיה זקוק לו. לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד, ד"ר ענבל בר סלע אף המליצה לבצע הערכה חוזרת לאחר שנה, ומשכך תונת דעתה כבר לא רלוונטית למצבו הנוכחי של אריאל שכן חלפו כמעט 5 שנים בהן שוהה אריאל בכיתה חינוך מיוחד תוך שילובו בכיתה רגילה בנושאים ושיעורים ספציפיים. לכן מן הראוי היה כי בטרם תכריע ועדת הזכאות ואפיון על השמתו של הקטין בכיתה חינוך מיוחד, היה מתבצע אבחון חדש ומקיף.

12. יובהר, כי בין החורים מתקיימים הליכים משפטיים בבית המשפט לענייני משפחה. במסגרת ההליכים הורה בית המשפט לענייני משפחה לבצע שני אבחונים עדכניים: אבחון פסיכו-דידקטי ואבחון פסיכיאטרי, יצוין כי ביהמ"ש הנכבד קבע כי חאב יבחר את זהותו של הפסיכיאטר אשר יבצע את האבחון הפסיכיאטרי והאם תבחר את זהותו של המאבחן שיבצע אבחון פסיכו-דידקטי עדכני, גם ד"ר חזנוב וגם ד"ר הנריקה הרשליקוביץ נבחרו ע"י החורים מרשימת הרופאים העובדים עם קופת החולים וזהותם אושרה ע"י ביהמ"ש לענייני משפחה. – מצ"ב החלטת ביהמ"ש המורה על ביצוע האבחון ומסומנת כנספח ד'.

13. ביום 15.5.2020 בוצע אבחון פסיכו-דידקטי באמצעות ד"ר הנריקה הרשליקוביץ אשר התייחס בחוות דעת למצבו של הקטין והמליץ במצבו הנוכחי על השמתו של הקטין בכיתה רגילה ואף הדגיש כי השמתו של אריאל כי "השמתו של אריאל בכיתה רגילה תינה קריטית כפי שנקבע באבחון שביצע והינה הדרך היחידה לאפשר לו להביא

לידי ביטוי יכולותיו ובישוריו שכן אם לא יסוג וידעך עד כדי ביטוי
האפשרות שיוכל להתקדם כלל וכלל". -מצ"ב ומסומן כנספח ה'.

14. ביום 2.8.20 ביצע הקטין אבחון פסיכיאטרי ע"י ד"ר ויקטור חזנוב ובאבחון קבע ד"ר חזנוב כי הקטין סובל מ- ASD ופי: "אריאל ניתן לאבחון הפרעה מספקטרום אוטיסטי (ASD) מצ"ב האבחון מטעם ד"ר חזנוב ומסומן ו'.

15. למעשה, בפני ועדת החשגה היו קיימות שתי חוות דעת המנוגדות אחת לשנייה. באותה ועדה טענה האם כי חוות דעתו של ד"ר חזנוב וקביעתו כי סובל הקטין מ- ASD ניתנה בחוסר סמכות ובמה הדברים אמורים?

16. בהתאם לחוזר המנחל הכללי מטעם משרד הבריאות ולעניין אבחון ילדים בספקטרום האוטיזם בס' 7: "האבחנה תוכר אך ורק בתנאי שיש הסכמה לנבית ע"י הרופא והפסיכולוג שביצעו את האבחון". דהיינו, במקרה שלפנינו ברור כי אין הסכמה כלל ועיקר בין הפסיכיאטר לבין הפסיכולוג שאבחן את הקטין ולכן שגו חברי הועדה לזכאות ואפיון אשר קיבלו את המלצות האבחון שבוצעו ע"י ד"ר חזנוב הפסיכיאטר תוך התעלמות מוחלטת מחוות דעתו של הפסיכולוג ד"ר הרשליקוביץ ולא טרחה כלל לנמק בהחלטתם מה הייתה הסיבה להתעלמות זו – מצ"ב חוזר המנכ"ל ומסומן ז'.

17. דהיינו, לא רק שהתעלמה ועדת החשגה מהעובדה כי אין כל התייחסות למצבו של הקטין היום לעומת השנה שעברה, הועדה הסתמכה על קביעתו של ד"ר חזנוב שהתקבלה בחוסר סמכות ובניגוד מוחלט להנחיות אבחון ילדים בספקטרום האוטיזם ורק מטעם זה יש להורות לאלתר על ביטול החלטת הועדה מיום ה-20.8.2020.8.20 – מצ"ב החלטת הועדה ומסומן כנספח ה'.

18. נוסף על האמור לעיל, שגו חברי הועדה בהחלטתם להסתמך על אבחונים קודמים שערמו לאריאל שכן באבחון האחרון כפי שצוין לעיל, חודגש שיש לבצע הערכה מחודשת לאחד שנה. עוד ציינה הועדה כי הסתמכה על תפקודו בשלוש השנים האחרונות בכיתת ASD. לעניין זה יובהר, כי מי שמלווה את הקטין לאורך כל השנים זו אימו, המבקשת אשר דאגה בשנים אלו לשלבו בכיתה רגילה במקצועות אנגלית, מתמטיקה ומדעים. עוד יובהר כי באנגלית הוא משולב בכיתה רגילה כבר מחשנה הראשונה בה הושם בכיתת ASD ובמקצוע המתמטיקה והמדעים הוא שולב בשנתיים האחרונות וזאת לאור התקדמותו והשתדלותו אשר הוכיחו כי שילובו בכיתה רגילה מגבירות את הישגיו גם מבחינה לימודית וגם מבחינה חברתית.

19. נוסף על האמור לעיל, ביקשה העותרת את פרוטוקול ועדת החשגה שער ליום זה לא הגיע לידיה וכנראה שלא בכדי. 3 פעמים ניגשה למשרד החינוך ובכל פעם התחמקו מסיבות שונות ומשונות. יצוין כי במהלך הועדה נשאלה ד"ר דינאלה פלד פסיכולוגית מחוזית

משרד החינוך מחוץ חיפה ע"י עמי סהר (מלווה מטעמה של העותרת), מדוע היא בוחרת להתעלם מאבחון שנעשה ע"י ד"ר הרשליקוביץ משך ימים שלמים שפגש ואבחן את הקטין, ובחרת לצטט רק מאבחון של ד"ר חזנוב. שפגש ואבחן את אריאל ככל היוצא במשך 10 דקות בלבד? וכיצד זה תוכלי לבוא בידיים נקיות להחלטה על גורלו של אריאל מבלי שבכלל קראת שורה מהאבחון של ד"ר הרשליקוביץ? ד"ר דניאלה פלד התעלמה מהשאלה אך גם החלטת הועדה לא מנמקת טוביה זו. עד כה לא ברורה לעותרת הסיבה להתעלמות הועדה מהאבחון הפסיכו-דידקטי העדכני של אריאל. מדובר בהתעלמות קיצונית.

20. לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד, ד"ר חזנוב באבחון לא התייחס כלל לסוגיית הרישום של הקטין לביה"ס, וזה גם אינו מתפקידו לעשות זאת. אם בכיתה הינך מיוחד או ליתר רגילה אך האבחון הפסיכו-דידקטי התייחס באופן ספצימי לסוגייה זו, ולכן הטוב היה כי הועדה התייחס לכך ותבחן את האפשרות בהתאם למצבו העדכני של הקטין.

21. לא יעלה על הדעת כי חברי הועדה התעלמו לחלוטין מהתקדמותו של אריאל ומצבו כיום והסתפקו בחוות דעת והחלטות ישנות שלא משקפות כלל את המציאות. כפי שצוין גם ע"י מנהל ביה"ס.

22. לאחר קבלת החלטת ועדת ההשגה, פנתה האם לד"ר הרשליקוביץ אשר ביצע את האבחון הפסיכו-דידקטי ביסודיות ושיתפה אותו בתחושותיה לגבי עמידתו של אריאל ובאופן חד משמעי טען בכנייה כי עליה להמשיך ולהילחם עבור בנה, אם רוצה בהצלחתו. במקביל לכך הוסיף ד"ר הרשליקוביץ, נספח לחוות הדעת ובו כותב במפורש: "מנסיוני הרב של עשרות שנים בתחום זה, לא ראיתי כל סימנים (כלל) לקיומו של ASD". מצ"ב ומסומן כנספח ט'.

23. לא ייתכן כי רק בגלל שהיה אריאל בכיתה חינוך מיוחד הוא צריך להמשיך להיות בביתה חינוך מיוחד עד לסיום לימודי ביה"ס, לא יכול להיות שלא תהיה משמעות לדרך שעבר הקטין להתקדמות שלו, לעובדה כי אובחן ביסודיות וכי הומלץ באופן מפורש להשימו בביתה רגילה.

24. יצוין כי אם לא ייעתר ביהמ"ש הנכבד לצו הביניים יהא זה בבחינת נזק בלתי הפיך עבור הקטין. ולכן בשל העובדה כי החלטת הועדה התקבלה בסמוך לתחילת שנת הלימודים, מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צו ביניים ולפיו לא יבוצע רישום של הקטין בכיתה החינוך המיוחד וזאת עד לקיום דיון דחוף בעניינו של הקטין ולחילופין עד למתן החלטה אחרת.

25. יהא זה מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

חן ששה, עו"ד
ב"ב האם

תצהיר

אני הח"מ, מירב סהר ת.ז. 28089860 ולאחר שהוזהרתי בי עלי לאמר את האמת, ורק את האמת, וכי אחיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק באם לא אעשה כן, מצהירה בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני מגישה תצהירי זה בתמיכה לעובדות המובאות בכתב הבקשה לצו ביניים.
2. הנני מצהירה כי כל העובדות בכתב הבקשה לצו ביניים הינן אמיתיות ונכונות.
3. הנני מצהירה כי החתימה דלמטה היא חתימתי והשם דלעיל הוא שמי ותוכן תצהירי הוא אמת.

מירב סהר

מירב סהר

אישור

הריני לאשר כי ביום 3.8.20 הופיעה בפני, חן שטח, במשרד עורכי דין חן שטח אשר בדרך עכו 58 קריית ביאליק גבי מירב סהר ת.ז. 28089860 ולאחר שהודחתה בפני, הוזהרת על ידי כי עליה לומר את האמת, וכי תהיה היא צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן. אישרה נכונות הצהרתה דלעיל וחתמה עליה בפני.

חן שטח, עו"ד
65064

עו"ד, חן שטח

**בפני בית המשפט המחוזי בחיפה
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים**

עת"מ

בעניין הקטין : אריאל ויזל (קטין) ת.ז. 216572511 ת.ל 02/04/2007

העותרת: מירב סהר ת.ז. 28089860 (להלן: "האם")
ע"י ב"כ עו"ד חן שטח
דרך עכו 58 קריית ביאליק
מינורי מטעם הלשכה לסיוע משפטי
טל: 04-8387005, פקסימיליה: 04-8387006

-נגד-

המשיבים: 1. משרד החינוך – מחוז חיפה
מרח' שד' פל ים 15 חיפה
טל: 04-8632666, פקסימיליה: 04-8632575 (להלן: "המשיב 1")

2. מיכה ויזל ת.ז. 022087209
באמצעות ב"כ עו"ד רענן מרום
מרח' אחוזה 115 רעננה
טל: 04-6041818, פקסימיליה: 04-6041819 (להלן: "המשיב 2")

בקשה לצו ביניים

ביהמ"ש הנכבד מתבקש לפעול בהתאם לסמכותו בסעיף 9 לחוק גתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000 וליתן צו ביניים האוסר על המשיבים לבצע רישומו של הקטין והשמתו בכיתת חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בביה"ס רגיל. ביהמ"ש הנכבד מתבקש להורות על רישומו של הקטין בכיתה רגילה בביה"ס רגיל וזאת בהתאם להמלצתו של ד"ר הנריקה הרשליקוביץ – ד"ר לפסיכולוגיה קלינית. ביום 20.8.20 התקבלה החלטת ועדת ההשגה בעניינו של הקטין ולפיה, בחוסר סמכות קבעה הועדה כי הקטין אובחן כסובל מ ASD ומשכך, הומלץ ללא נימוקים מפורטים, על שיבוצו בכיתת חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בביה"ס רגיל וזאת תוך התעלמות מוחלטת מהמלצתו של ד"ר הנריקה הרשליקוביץ – ד"ר בפסיכולוגיה קלינית ופסיכולוג חינוכי מומחה בכיר, אשר כתב בחוות דעתו במפורש: "החשיבות הקריטית כי אריאל ילמד בכיתה רגילה בבי"ס רגיל, כפי שנקבעה ע"פ האבחון שבוצע, לצד היותה מן המקום כי הכיתה הרגילה היא הכיתה היחידה התואמת, בה יוכל להביא לידי ביטוי כישוריו ויכולותיו, הינת אף בהדגשה כי לימודיו בכיתה אחרת יביאו עימם נזקי – נסיגה, דעיכה, וביטול היכולת להביא כישוריו ויכולותיו לידי ביטוי..... הדבר יביא לביטול האפשרות שיוכל אריאל להתקדם כלל וכלל".

והכל מהנימוקים שיפורטו להלן:

רקע עובדתי נצרך

1. הקטין היום בן 13 והוא עתיד לעלות לחטיבת הביניים בכיתה ז'. יצוין כי הקטין עבר דרך ארוכה ולאורך השנים בסיועה של אמו הצליח להתגבר על מכשולים רבים והיום מצליח להשתלב גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית בחינוך הרגיל ומשכן מוגשת בקשה זו.

2. יובהר כי, טרם עלייתו של הקטין, (להלן: "אריאל") לכיתה א', בוצע אבחון ע"י מכון דניאלי שם נקבע והומלץ לשלב את אריאל בכיתה רגילה וכך היה מכיתה א' - ג' למד אריאל בכיתה רגילה בבית ספר רגיל. - מצ"ב הוות הדעת ומסומנת כנספח א'.

3. טרם עלייתו של אריאל לכיתה ד' ולאחר ניהול הליכים משפטיים בין התורים באמצעות ביהמ"ש לענייני משפחה, בוצע אבחון נוסף ע"י מכון קדם שם הומלץ כי אריאל ילמד בכיתה תקשורת - כיתה חינוך מיוחד בביה"ס רגיל, כאשר הובהר כי יש צורך בהערכה מחדשת לאחר שנה. - מצ"ב האבחון ומסומן כנספח ב'.

• בהמלצות האבחון של ד"ר בר טלע נרשם כי "אם מצבו של הקטין ישתפר וייתיצב יש מקום לשקול את שילובו בכיתה רגילה בשילוב סיעות".

4. יצוין כי בשלוש השנים האחרונות רכש אריאל כלים להתמודדות גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית ויובהר כי 3 מקצועות עיקריים כגון אנגלית, מתימטיקה ומדעים שולב אריאל בכיתות הרגילות ללא קושי, שילוב זה הוא שהביא להתפתחותו ולהישגיו המצוינים והיום, השנה 2020, אובחן מחדש ע"י ד"ר הרשליקוביץ אשר קבע במפורש כי: "השמתו של אריאל בכיתה רגילה הינה קריטית לפי שנקבע באבחון שבוצע והינה הדרך היחידה לאפשר לו להביא לידי ביטוי יכולותיו וכישוריו שכן אם לא, יסוג וידעך עד כדי ביטול האפשרות שיוכל להתקדם כלל וכלל".

5. חרף האמור לעיל, בחרה ועדת ההשגה לאמין וזכאות מטענותיה הצודקות של האם, אשר נלחמה בשנים אלו והשקיעה בנה כדי לשמור על השיגו והצליחה. כל חוות דעת הגורמים המקצועיים בביה"ס תמכו באריאל ושיבחו אותו על הנוקדמותו גם מבחינה חברתית וגם מבחינה לימודית.

6. התעלמות הגורמים המקצועיים בוועדה לאמין וזכאות מטענותיה של האם והמלצתם לשלב את אריאל שוב בכיתה ASD כיתה חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בביה"ס רגיל היא בבחינת נזק לקטין אשר נקלות יכול שוב להישאב למקום החלש, לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד לא מדובר רק בדעתה של האם, אלא גם של גורמים מקצועיים מוערכים בתחום וכפי שיפורט בהמשך.

הטעמים למתן צו הביניים

7. בבחינת בקשה למתן צו ביניים על ביהמ"ש לשקול את מאון הנוחות בנסיבות העניין וסיכויי הערעור (בר"מ 2315/15 ואן קול נ' מדינת ישראל).

8. מאזן הנוחות נוטה לטובת המבקשת אשר ללא ספק פועלת למען טובתו של הקטין. יובהר כי השמתו בכיתת חינוך מיוחד לאחר שעשה כבוד דרך והתקדם גם מבחינת חברתית וגם מבחינת לימודית תביא לנסיגה במצבו כך קבע ד"ר הרשליקוביץ בחוות דעתו מיום 15/5/2020.

סיכוי הערעור

9. סיכויי הערעור טובים, ועדת החשגה בתחלטה מיום 20.8.20, התייחסה והסתמכה על אבחונים קודמים ולא רלוונטיים, אשר אינם משקפים היום את מצבו של הקטין ובמה דברים אמורים?

10. ביולי 2016, ביצע הקטין אבחון אצל ד"ר ענבל בר סלע, פסיכולוגית קלינית מומחית – מדריכה אשר קבעה באופן מפורש כי: "מומלץ על ידה לקיים הערכה חוזרת של מצבו של אריאל, ע"י פסיכולוגית קלינית מומחית בעלת ניסיון בתחום של לקויות תקשורת לאחר שנה בה אריאל יקבל את כל הטיפול... בעתיד, אנו ישתפר וייתצב, יש לשיקול את שילובו בכיתה רגילה עם סייעות". – מצ"ב ומסומן כנספח ג'.

11. דהיינו, ד"ר ענבל בר סלע הניחה את אבן היסוד לשיבוצו של הקטין בכיתה רגילה וזאת לאחר שיקבל את כל הטיפול והמענה שהיה זקוק לו. לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד, ד"ר ענבל בר סלע אף המליצה לבצע הערכה חוזרת לאחר שנה, ומשכך חוות דעתה נכבו לא רלוונטית למצבו הנוכחי של אריאל שכן חלפו כמעט 5 שנים בהן שוהה אריאל בכיתת חינוך מיוחד תוך שילובו בכיתה רגילה בנושאים ושיעורים ספציפיים. לכן מן הראוי היה כי בטרם תכריע ועדת הזכאות ואפיון על השמתו של הקטין בכיתת חינוך מיוחד, היה מתבצע אבחון חדש ומקיף.

12. יובהר, כי בין החורים מתקיימים הליכים משפטיים בבית המשפט לענייני משפחה. במסגרת ההליכים הורה בית המשפט לענייני משפחה לבצע שני אבחונים עדכניים: אבחון פסיכו-דידקטי ואבחון פסיכיאטרי, יצוין כי ביהמ"ש הנכבד קבע כי האב יבחר את זהותו של הפסיכיאטר אשר יבצע את האבחון הפסיכיאטרי והאם תבחר את זהותו של המאבחן שיבצע אבחון פסיכו-דידקטי עדכני, גם ד"ר חזנוב וגם ד"ר הנריקה הרשליקוביץ נבחרו ע"י ההורים מרשימת הרופאים העובדים עם קופת החולים וזהותם אושרה ע"י ביהמ"ש לענייני משפחה. – מצ"ב החלטת ביהמ"ש המורה על ביצוע האבחון ומסומנת כנספח ד'.

13. ביום 15.5.2020 בוצע אבחון פסיכו-דידקטי באמצעות ד"ר הנריקה הרשליקוביץ אשר התייחס בחוות דעת למצבו של הקטין ותמליץ במצבו הנוכחי על השמתו של הקטין בכיתה רגילה ואף הדגיש כי השמתו של אריאל כי "השמתו של אריאל בכיתה רגילה הינה קריטית כפי שנקבע באבחון שבוצע והינה הדרך היחידה לאפשר לו להביא

לידי ביטוי יכולותיו וכישוריו שכן אם לא, יסוג וידעך עד כדי ביטול האפשרות שיוכל להתקדם כלל וכלל". -מצ"ב ומסומן כנספח ה'.

14. ביום 2.8.20 ביצע הקטין אבחון פסיכיאטרי ע"י ד"ר ויקטור חזנוב ובאבחון קבע ד"ר חזנוב כי הקטין טובל מ- ASD וכי: "אריאל ניתן לאבחון הפרעה מספקטרום אוטיסטי (ASD) מצ"ב האבחון מטעם ד"ר חזנוב ומסומן ו'".

15. למעשה, בפני ועדת ההשגה היו קיימות שתי חוות דעת המנוגדות אחת לשנייה. באותה ועדה טענה האם כי חוות דעתו של ד"ר חזנוב **קביעתו כי טובל הקטין מ- ASD ניתנה בחוסר סמכות** ובמה הדברים אמורים?

16. בהתאם לחוזר המנהל הכללי מטעם משרד הבריאות ולעניין אבחון ילדים בספקטרום האוטיזם בסי' 7: "האבחנה תוכר אך ורק בתנאי שיש הסכמה לגביה ע"י הרופא והפסיכולוג שביצעו את האבחון". דהיינו, במקרה שלפנינו ברור כי אין הסכמה כלל ועיקר בין הפסיכיאטר לבין הפסיכולוג שאבחן את הקטין ולכן שגו חברי הועדה לזכאות ואפיון אשר קיבלו את המלצות האבחון שביצע ע"י ד"ר חזנוב הפסיכיאטר תוך התעלמות מוחלטת מחוות דעתו של הפסיכולוג ד"ר הרשליקוביץ ולא טרחו כלל לנמק בהחלטתם מה הייתה הסיבה להתעלמות זו – מצ"ב חוזר המנכ"ל ומסומן ז'".

17. דהיינו, לא רק שהתעלמה ועדת ההשגה מהעובדה כי אין כל התייחסות למצבו של הקטין היום לעומת תשנה שעברה, הועדה הסתמכה על קביעתו של ד"ר חזנוב שהתקבלה בחוסר סמכות ובניגוד מוחלט להנחיות אבחון ילדים בספקטרום האוטיזם ורק מטעם זה יש לחזרות לאלתר על ביטול החלטת הועדה מיום ה-20.8.2020.8.20 – מצ"ב החלטת הועדה ומסומן כנספח ח'".

18. נוסף על האמור לעיל, שגו חברי הועדה בהחלטתם להסתמך על אבחונים קודמים שנערכו לאריאל שכן באבחון האחרון כפי שצוין לעיל, הודגש שיש לבצע הערכה מתודשת לאחר שנה. עוד ציינה הועדה כי הסתמכה על תפקודו בשלוש השנים האחרונות בכיתת ASD. לעניין זה יובהר, כי מי שמלווה את הקטין לאורך כל השנים זו אימו, המבקשת אשר דאגה בשנים אלו לשלבו בכיתה רגילה במקצועות אנגלית, מתמטיקה ומדעים. עוד יובהר כי באנגלית הוא משולב בכיתה רגילה כבר מהשנה הראשונה בה הושם בכיתת ASD ובמקצוע המתמטיקה והמדעים הוא שולב בשנתיים האחרונות **וזאת לאור התקדמותו והשתדלותו אשר הוכיחו כי שילובו בכיתה הרגילה מגבירות את הישגיו גם מבחינה לימודית וגם מבחינה חברתית.**

19. נוסף על האמור לעיל, ביקשה העותרת את פרוטוקול ועדת ההשגה שעד ליום זה לא הגיע לידיה וכנראה שלא בכדי. 3 פעמים ניגשה למשרד החינוך ובכל פעם התחמקו מסיבות שונות ומשונות. יצוין כי במהלך הועדה נשאלה ד"ר דניאלה פלד פסיכולוגית מחוזית

משרד החינוך מהווה חיפה ע"י עמי סהר (מלווה מטעמה של העותרת), מדוע היא בוחרת להתעלם מאבחון שנעשה ע"י ד"ר הרשליקוביץ משך ימים שלמים שפגש ואבחן את הקטין, ובוחרת לצטט רק מאבחנו של ד"ר חזנוב. שפגש ואבחן את אריאל לכל היותר במשך 10 דקות בלבד? וכיצד זה תוכלי לבוא בידיים נקיות להחלטה על גורלו של אריאל מבלי שבכלל קראת שורה מהאבחון של ד"ר הרשליקוביץ? ד"ר דניאלה פלד התעלמה מהשאלה אך גם החלטת הועדה לא מנמקת סוגייה זו. עד כה לא ברורה לעותרת הסיבה להתעלמות הועדה מהאבחון הפסיכו דידיקטי העדכני של אריאל. מדובר בהתעלמות קיצונית.

20. לתשומת לב ביהמ"ש הנכבד, ד"ר חזנוב באבחנו לא התייחס כלל לסוגיית הרישום של הקטין לביה"ס, וזה גם אינו מותפקידו לעשות זאת. אם בכיתת חינוך מיוחד או כיתה רגילה אך האבחון הפסיכו-דידיקטי התייחס באופן ספצימי לסוגייה זו, ולכן חשוב היה כי שהועדה תתייחס לכך ותבחן את האפשרות בהתאם למצבו העדכני של הקטין.

21. לא יעלה על הדעת כי חברי הועדה התעלמו לחלוטין מהתקדמותו של אריאל ומצבו כיום והסתפקו בחוות דעת והחלטות ישנות שלא משקפות כלל את המציאות. כפי שצוין גם ע"י מנהל ביה"ס.

22. לאחר קבלת החלטת ועדת ההשגה, פנתה האם לד"ר הרשליקוביץ אשר ביצע את האבחון הפסיכו-דידיקטי ביסודיות ושיתפה אותו בנחישותיה לגבי עתידו של אריאל ובאופן חד משמעי טען בפניה כי עליה להמשיך ולהילחם עבור בנה, אם רוצה בהצלחתו. במקביל לכך הוסיף ד"ר הרשליקוביץ, נספח לחוות הדעות ובו כותב במפורש: "מנסייני הרב של עשרות שנים בתחום זה, לא ראיתי כל סימנים (כלל) לקיומו של ASD". מצ"ב ומסומן כנספח ט'.

23. לא ייתכן כי רק בגלל שהיה אריאל בכיתה חינוך מיוחד הוא צריך להמשיך ולהיות בכיתה חינוך מיוחד עד לסיום לימודי ביה"ס, לא יכול להיות שלא תהיה משמעות לדרך שנבחר הקטין להתקדמות שלו, לעובדה כי אובחן ביסודיות וכי הומלץ באופן מפורש להשימו בכיתה רגילה.

24. יצוין כי אם לא ייעתר ביהמ"ש הנכבד לצו הביניים יהא זה בבחינת נזק בלתי הפיך עבור הקטין. ולכן בשל העובדה כי החלטת הועדה התקנלה בסמוך לתחילת שנת הלימודים, מתבקש ביהמ"ש הנכבד ליתן צו ביניים ולפיו לא יבוצע רישום של הקטין בכיתה החינוך המיוחד וזאת עד לקיום דיון דחוף בעניינו של הקטין ולהילופין עד למתן החלטה אחרת.

25. יהא זה מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

חן ששון
ע"י
ג'ב האם

תצהיר

אני הח"מ, מירב סהר ת.ז. 28089860 ולאחר שהוזהרתי כי עלי לאמר את האמת, ורק את האמת, וכי אחיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק באם לא אעשה כן, מצהירה בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני מגישה תצהירי זה בתמיכה לעובדות המובאות בכתב הבקשה לצו ביניים.
2. הנני מצהירה כי כל העובדות בכתב הבקשה לצו ביניים הינן אמיתיות ונכונות.
3. הנני מצהירה כי החתימה דלמטה היא חתימתי והשם דלעיל הוא שמי ותוכן תצהירי הוא אמת.

מירב סהר

מירב סהר

אישור

הריני לאשר כי ביום 20.8.20 הופיעה בפני, חן שטח, במשרד עורכי דין חן שטח אשר בדרך עכו 58 קריית ביאליק גבי מירב סהר ת.ז. 28089860 ולאחר שהוזהרה בפני, הוזהרה על ידי כי עליה לומר את האמת, וכי תהיה היא צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה נכונות הצהרתה דלעיל וחתימה עליה בפני.

חן שטח, עו"ד
61064

עו"ד, חן שטח

מסמך
1/4

יעוץ אבחון וטיפול לשיפור מיומנויות הלמידה
רח' וינגייט 7, טבריה טל 04-6723672 052-2355823, פקס:

דו"ח מאבחון פסיכו דידיקטי שנערך בתאריך: 17/1/14

ת.ל.: 2.4.07

שם: אריאל ויזל

ת.ז.: 216572511

כתובת: כצנלסון 3 דירה 9 קריית טבעון

סיבת הפניה: הערכת כישורי הלמידה והתאמת מסגרת חינוכית לשנת הלימודים הבאה.

יוזמי ההפניה: האם.

רקע כללי:

אריאל נולד השני במשפחה ולו אח בן 8 שנים. נולד לאתר הריון תקין ובלידה רגילה. הוריו התגרשו ואריאל נשאר ברשות האם ובקשר עם האב. התפתחות מוטורית ולשונית הייתה מאוחרת, קיבל טיפול בפיזיותרפיה וחל שיפור ובגיל שלוש קיבל טיפול של קלינאית תקשורת. בפעוטון לא התעוררו בעיות מיוחדות אך האם זיהתה פערים במוכנות של השפה וקשיים בשליפה והתעניינה במסגרות המטפלות בקושי זה. האם בדקה גן שפתי וביוזמתה נערך דיון בוועדה והומלץ שאריאל ילמד בגן השפתי. בשנה הראשונה, ביוזמת האם, קיבל תגבור אחר הצהריים מקלינאית תקשורת ובהדרכת הקלינאית מהאם חל שיפור. בהמלצת הצוות הבינמקצועי וההורים נשאר שנה נוספת בגן בשל חוסר בשלות לכיתה א'. השנה לומד שנה שנייה בגן חובה, בגן שפתי, ונמצא במעקב של המכון להתפתחות הילד ומטופל בריפוי בעיסוק. הגיע לאבחון פסיכודיקטי ביוזמת האם לקראת וועדת השמה לבדיקת מסגרת חינוכית הולמת לצרכיו של אריאל.

הבנה סדרתית: גילה יכולת טובה. בניתוח והשלמת סדרות חשבוניות עלולות ויורדות ב-1 ופעל ברמה טובה.

מהות ההיבור וההיבור: תקינה.

עובדות ההיבור וההיבור: נצפה קושי בשליפה מפעיל אסטרטגיות חישוב ומגיע לפתרון.

פתרון בעיות מילוליות חד שלביות: גילה הבנה ופעל ברמה טובה.

התאמת סמל גרפי לכמות: נבדק בהתאמה מספרים לתבניות ופעל ברמה טובה.

תהליכי תפקודי תפיסה וזיכרון

תפיסה וזיכרון חזותי על פי מבחן MVPT שאינו כולל ביצוע מוטורי ובוזק חשיבה בלתי מילולית: ניזקק לתווך למיקוד קשב להפעלת בקרה לבדיקה עצמית ותיקון שגיאות ופעל ברמה טובה. התמודד עם קשיים בהבחנה בין דמות לרקע וזיכרון חזותי, נצפה קושי משמעותי בסינתזה חזותית. ציון MVPT 109, הממוצע 100.

הבחנה חזותית של רצף סימנים גרפיים עפ"י מבחן Visual Discrimination מאת רומה ישע / ניצן, הבודק הבחנה וקשב חזותי: נצפה קושי.

תחום פסיכו מוטורי ע"פ מבחן הצורה המורכבת (ריי) הבוזק יכולות התארגנות במרחב, ראיית השלם ושליפה מהזיכרון: עפ"י הביצוע בהעתקה, נצפה קושי משמעותי בביצוע הצורה בשל התמודדות עם קשיים בקואורדינציה וזאומוטורית ובאנליזה וסינתזה חזותית ולא עמד בביצוע הצורה.

התחום הויזו פרספקטיבי – מוטורי ע"פ מבחן בנדר II ועפ"י מבחן צורות של מבחן זכרון לילדים צעירים:

תפקודים מוטורים:

- התגייסות למשימה: מסוגלת.
- סגנון עבודה: אינדוקטיבי.
- שיטתיות: היעדר שיטתיות.
- שליטה מוטורית עדינה (איכות הקו): מודגשת מפעיל לחץ על העפרון.
- התפתחות הציווי: בהיבט הפרספקטיבי-גרפי: לקויה. בהיבט הרגשי: ציוריה מבטאים את מצוקותיו של אריאל.
- זיכרון מוטורי: ע"פ ניתוח כמותי: 1/12 לקוי. ע"פ ניתוח איכותי: בשלב ההעתקה: אריאל מתקשה מאוד לבצע מספר מטלות "בעת ובעונה אחת" בשל קשיים משמעותיים בקשב ובריכוז אשר לא מאפשרים לו להתמודד עם יותר ממטלה אחת באותה עת. כתוצאה מכך אריאל לא מסוגל להתייחס לצורות ולהעתיק אותן באותו זמן. התמצאות מרחבית וארגון בדף נמוכים מאוד עם נטייה להיצמד לשוליים הימניים של הגיליון. קצב עבודתו איטי מאוד בשל המאמץ וההשקעה הרבה שעבודת העתקה

דורשת ממנו. ביצוע גרפומטורי לקוי המתבטא באי כושר לרשום קווים עקלתוניים (אינו מגיע לעגול), אינו שומר על הפרופורציות, אינו מסוגל לרשום קווים מקבילים, נוטה להפוך קו ישר לקו אלכסוני (במידה מצומצמת משום שאף מתקשה מאוד ברשום קווים אלכסונים), קושי רב בסגירת זוויות במרחב ואי כושר תכלול מוחלט.

תפקודים פרספקטיביים מוטוריים: לקויים.

הבחנה בין דמות לרקע עפ"י מבחן תפיסה ומוכנות לקריאה מאת וי. קדרון המלווה ביצוע מוטוריי: גילה יכולת באנליזה של הדמות מהמסיחים. התמודד עם קשיים משמעותיים לעבור על קווי המתאר בשל קשיים בקוארדינציה ויזומטורית.

תפיסה וזיכרון שמיעתי

הפרדה של צליל פותחו ומסיים: תקינה.

אנליזה של המילה השמיעתיים פירוק מילה לפונמות: תקינה למעט קושי בהפרדה של צליל.

סינתזה של המילה מצליליה השמיעתיים עפ"י מבחן מיוזג מאת ד"ר דרעון הרכבת מילה מהפונמות המרכיבות אותה: תקינה.

זכירה של מילים בהקשר תוכני לטווח קצר: נזקק לתווך למיקוד קשב וארגון הפלט וגילה יכולת טובה. מסר תוכן, ניזקק לתווך לשמירה על רצף אירועים ובעזרת שאלות מנחות הוסיף פרטים שהשמיט ופעל ברמה טובה מהמצופה מבני גילו. זכר 20/27 פרטים 74% הממוצע 70%.

קוארדינציה ויזומטורית על פי מבחן BEERY VIM נצפה קושי משמעותי, פעל נמוך מהמצופה מבני גילו באפן משמעותי בשל קשיים בשמירה על רצף הקו, תכנון תנועה, בתפיסת יחסים במרחב, באנליזה וסינתזה הזותית של הצורות ובארגון והוא עדיין מתקשה בביצוע צורות בסיסיות כגון: משולש ומעוין שהכתיבה מבוססת עליהם.

קשב תזותי

מבחן סריקה ויזואלי ע"פ ואקיל הבודק טווח קשב וריכוז ומבחן יהלום מאת ויודל ודנקלא הבודק יכולת איתור דגם צורני: עפ"י מבחן 'יהלום' הבודק קשב עמוק, בניסיון ראשון איתר דגם 1 מתוך 14, בניסיון שני איתר 6/14 צורות תקינות וקיימות 7 שגיאות השמטה ושגיאת עיוות, מס' שגיאות מצופה מבני גילו 2.

מהירות שיום אוטומטי של אותיות וספרות עפ"י מבחן RAN בעיבוד בן דויד/שני מהירות השיום קשורה בהתפתחות תהליכי הקריאה התקינים.

זמן בשניות	ציון תקן	הערות
------------	----------	-------

קיימת הנמכה משמעותית	-11.89	130	ספרות
קיימת הנמכה משמעותית	-5.05	120	אותיות

השיבה מילולית ושפה נפ"י מבחן אסוציאציה אודיוטורית L.T.P.A: גילה יכולת טובה באנליזה, נזקק לחזרתיות למיקוד קשב ופעל ברמה טובה ביחס למצופה מבני גילו.

ממצאי ההערכה הפסיכולוגית:

תיאור הבעיה: אריאל, בן שש שנים (כמעט בן שבע) לומד בגן שפתי בטבעון. לאריאל אח בוגר ממנו (לומד בכיתה ב') אריאל אינו מדווח כלל על הדברים שאוהב ולחילופין שלא אוהב ועל יתרונותיו וחסרונותיו מפני הקשיים התקשורתיים, קושי לנהל שיחה תקשורתית ברצף וקושי משמעותי לגייס את משאבי הקשב והריכוז ולמקד את עצמו. אריאל חי במשפחה חד-הורית. הוריו גרושים ודמות האב לא קיימת עבור אריאל. את דמות האב ממלא דודו (אחיה של האם) אשר דואג לצרכיו ומסמל את הדמות הגברית המשמעותית עבור אריאל.

מטרת האבחון:

1. הערכת תפקוד בתהליכים קוגניטיביים ורגשיים.
2. התאמת מסגרת חינוכית שתענה לצרכים של אריאל.

כלים אבחנתיים: ראיון אישי; ראיון עם האם; מבחן וכסלר 95 WISC-R - מבחן אינטליגנציה; BENDER- GESTALT II (חלקים מארבע עד שבע שנים); מקובר; H.T.P - מבחן אישיות השלכתי; המר; קול; ציור חופשי; השלמת משפטים- מבחן השלכתי וכתובה חופשית; מבחן זכירת ספרות- מבחן הבודק קשב וזיכרון שמיעתי; העתקת צורות- מבחן WPPSI מבחן וכסלר לילדים צעירים; BOEHM-TEST -טסט הבודק מושגים בסיסים.

התנהגות במהלך הבדיקה: אריאל ילד מפותח פיזית לפי הנורמה של בני גילו. האם נכחה לאורך כל האבחון וכשאריאל התכוון להפסיק החליטה "לאיים" שהיא תלך, אז אריאל המשיך להתאמץ. במהלך הבדיקה בלטו מספר אפיונים: הנמכה משמעותית מאוד במשאבי קשב וריכוז. נזקק להפסקות רבות בשל הצורך של אריאל לשנות מקום ומשימה באופן מתמיד. נצפתה דרך עבודה אימפולסיבית מאוד ועלה צורך למקד אותו שוב ושוב ולהציב גבולות מול כל אחת ואחת מהמטלות, ולו הפשוטות ביותר. לא קיים משוב ובקרה עצמית מינימאליים והוא זקוק לעידוד, הכוונה ותיאור מתמידים בשל קשיים תקשורתיים (מתקשה ביותר להביע את עצמו). בנוסף, קיימים קשיים גרפומוטוריים

משמעותיים, אוצר מילים מצומצם, שפתו מתארת ולא תקשורתית והוא לחוץ מאוד מול הסיטואציה של האבחון.

שיתוף פעולה: מסויג

עוצמת קול: תקינה.

תנועתיות: מתח פיזי ורגשי רב. תנועתיות יתרה.

שטף דיבור: נמוך.

תפקוד אינטלקטואלי

ציון תקן: יש לציין שציון הממוצע נע בין 90 ל- 110 ובתתי המבחנים בין 9 ל- 11. תפקודו האינטלקטואלי הכולל של אריאל הינו ציון תקן: 76 גבולי. המערכות אשר קובעות את התפקוד האינטלקטואלי הינן המערכת המילולית והמערכת הביצועית:

1. המערכת המילולית- מדגישה את הידע של אריאל בתחומים המילוליים, חלקם תוצר של תרבות בשפה העברית והסביבה שבה נולד וגדל. המבחן בודק את הפוטנציאל המילולי, את הרמה של החשיבה המילולית, את העושר השפתי ודרך השימוש בשפה.
2. המערכת הביצועית- במערכת זאת אריאל עבד מול גירויים קונקרטיים, אין אינטגרציה מילולית אך המהירות היא גורם משמעותי ביותר בתפקודו. המערכת אינה מתבססת על ידע נרכש, המערכת הביצועית מתבססת על מהירות תגובה, על חשיבה לא מילולית ותכלול בין הושי: מוטורי חזותי, אך ההתנסויות הקודמות בתחומים השונים משפיעים רבות על התוצאות בתחום.

תפקודים קוגניטיבי

התפקוד הקוגניטיבי של אריאל בשפה העברית, צ.ת. 76: גבולי. כפי שנמדד ע"י מבחן האינטליגנציה WISC- R95 תפקודו המילולי בשפה העברית (הבנה מילולית) צ.ת. 81 מתחת לנרמה של בני גילו, תפקודו הביצועי (ארגון תפיסתי) צ.ת. 74: גבולי. לא קיים פער בין המערכת הביצועית לבין המערכת המילולית. אע"פ שקיימת העדפה לתחום המילולי.

המערכת המילולית

תפקודו של אריאל בתחום המילולי מתחת לנורמה של בני גילו (צ.ת 81). ההתייחסות הכמותית והאיכותית לגבי נקודות חוזק הן במערכת הביצועית והן במערכת המילולית הינן יחסית לתפקודו הכולל בעברית של אריאל ולאן דווקא לגבי הנורמה.

נקודות חוזק

צד שווה: (צ.ת 12) בתחום הגבוה של הנורמה של בני גילו. חשיבה מופשטת, הבנה מילולית והבעה לשונית בתחום הגבוה של הנורמה של בני גילו.

נקודות חולשה

זכירת ספרות: (צ.ת 3) לקויה.

זיכרון מידי לספרות, הערוץ האודיטורי סדרתי, היכולת לזכור סדרת ספרות ויכולתו להפנים את השפה לקויה.

חשבון: (צ.ת 3) לקויה.

קיימת יכולת לקויה באוטומטיות של חישובים אריתמטיים בסיסיים ובזיכרון המספרי לטווח קצר הדורשים מיקוד בקשב. יכולתו בפתרון בעיות מילוליות אריתמטיות בע"פ, הכושר הלוגי, הרצף החשיבתי הגיוני והבנת יחסי סיבה ותוצאה לקויים.

הבנה: (צ.ת 4) הרבה מתחת לנורמה של בני גילו.

אינו מסוגל לתת הסברים סיבתיים לתופעות יום-יומיות. חלק מהתוצאות קשורות לרמת הידיעות הכלליות שלו וחלק אחר קשור לתחושת מסוגלות עצמית, להשקעה ולחשיבה סיבתית מקורית שהינן הרבה מתחת לנורמה של בני גילו.

ידע כללי (בשפה העברית): (צ.ת 7) בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו.

מצביע על:

1. שליטה נמוכה בהשכלה וידע פורמאלי ובלתי פורמאלי בשפה העברית.
2. לא קיים ביטחון במצבים קלים.
3. קיים קושי בשליפה ובניסוח.
4. קיים קושי בתכלול שמיעתי שפתי.

אוצר מילים (בשפה העברית): (צ.ת 7) בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו.

מצביע על:

1. יכולת נמוכה בהמשגה.
2. אוצר מילים פסיבי ואקטיבי נמוך.
3. קיים קושי רב בארגון מידע ושליפה.

המערכת הביצועית

תפקודו של אריאל בתחום הביצועי הינו גבולי (צ.ת 74).

נקודות חוזק

אין

נקודות חולשה

קידוד: (צ.ת 2) לקוי.

יכולת לקויה לבצע משימה גראפית אסוציאטיבית פשוטה בדומה לכתובה, והיכולת לבצע משימות ויזו פרספקטיבי מוטוריות הדורשות הבחנה מהירה, קבלת החלטה והעתקת קשב.

השלמת תמונות (ערנות לפרטים וזיהוי חסר): (צ.ת 5) מתחת לנורמה של בני גילו. ערנות לפרטים חשובים החסרים בתמונה והבחנה בין פרטים ובין הפרט לשלם המצויים בתוך הקשר שפתי מתחת לנורמה של בני גילו.

סידור קוביות: (צ.ת 6) מתחת לנורמה של בני גילו. יכולתו של אריאל לבצע תהליכים של אנליזה וסינתזה עם גירויים חזותיים מתחת לנורמה של בני גילו. תפיסת תבנית, יכולת פרוק והרכבה של תבניות חזותיות ובניה עפ"י דגם מתחת לנורמה של בני גילו.

סידור תמונות: (צ.ת 7) בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו. מצביע על חשיבה הגיונית לקויה ועל ידיעה חברתית בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו.

הרכבת עצמים: (צ.ת 8) בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו. מצביע על יכולת נמוכה של ניתוחים ויזואליים ויכולת נמוכה בהרכבת אובייקטים. כעת אפרט את הכישורים והתפקודים החשיבתיים של אריאל בטבלאות המצורפות בהמשך:

פרופילים תפקודיים:

תפקודים	הערכה	ציון
תפקוד כולל אינטלקטואלי	גבולי	76
תפקוד מילולי (הבנה מילולית)	מתחת לנורמה של בני גילו	81
תפקוד ביצועי (ארגון תפיסתי)	גבולי	74
המשגה מילולית	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	8
יכולת מרחבית ללא ביצוע גרפי	מתחת לנורמה של בני גילו	6
ידע נרכש	מתחת לנורמה של בני גילו	6
יכולת סדרתית	לקויה	3

כישורים:

תפיסה חזותית	מתחת לנורמה של בני גילו	6
--------------	-------------------------	---

5	מתחת לנורמה של בני גילו	מכלול חזותי מוטורי ללא ביצוע גרפי
7	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	מכלול חזותי תנועתי-מרחבי מניפולטיבי ללא ביצוע גרפי
4	הרבה מתחת לנורמה של בני גילו	קשב
4	הרבה מתחת לנורמה של בני גילו	קשב מתמשך-ריכוז
7	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	המשגה
6	מתחת לנורמה של בני גילו	ידע נרכש בביה"ס
8	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	יכולת הכללה
4	הרבה מתחת לנורמה של בני גילו	רצף
2	לקויות	מטלות ביה"ס
6	מתחת לנורמה של בני גילו	תפיסת השלם ללא דגם ללא ביצוע גרפי
7	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	ניסוי וטעייה
3	לקוי	זיכרון מיידי שמעתי
2	לקוי	זיכרון מיידי חזותי מילולי
6	מתחת לנורמה של בני גילו	זיכרון לטווח ביניים שמיעתי
6	מתחת לנורמה של בני גילו	תשומת לב לפרטים
7	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	ניסיון סביבתי (היכולת להפיק תועלת מהניסיון)
1/10	לקוי	זיכרון חזותי מוטורי

תפקודי חשיבה:

ציון תקן	הערכה	חשיבה מושגית
12	בתחום הגבוה של הנורמה של בני גילו	חשיבה מושגית
6	מתחת לנורמה של בני גילו	חשיבה אנליטית סינתטית
3	לקויה	חשיבה חשבונית
4	הרבה מתחת לנורמה של בני גילו	הבנת מצבי יום-יום
7	בתחום הנמוך של הנורמה של בני גילו	שפה עברית אוצר מילים
5	מתחת לנורמה של בני גילו	כושר הבחנה בפרטים

בתחום ההתנהגותי-רגשי:

אריאל הינו ילד חביב. רק לאחר חקירה מאומצת הסכים לנדב פרטים על עצמו. שאיפותיו המקצועיות לעתיד הינן להיות בנאי. אריאל קשור קשרי אהבה לגרעין הראשוני אשר כולל את אימו, אחיו ודודו (אחיה של האם) שמתפקד כאב. מכבד ומעריך את הגננת שלו בתיאור קונקרטי "היא יפה מאוד". אריאל רוצה להיות שמח וללא דאגות, נמצא בתקופת הילדות של משחק אז נהנה לשחק. עם זאת, לאריאל עכבות רגשיות אשר לחלקן גורמים אובייקטיביים: כאמור מצב משפחתי מורכב, ובנוסף הנמכה משמעותית מאוד במשאבי קשב וריכוז ואפיונים בולטים של תסמונת A.D.H.D אשר מכתביים דפוסי התנהלות; אריאל בתנועה מתמדת, מוסח מאוד ואינו מסוגל להתמודד עם מספר גירויים

באותה עת, מצב אשר מקשה מאוד על תפקודו הלימודי ועל התנהלותו האישית-רגשית וחברתית. לאריאל קשיי תכנון וארגון משמעותיים אשר משפיעים על תפקודו הכללי ובנוסף לאריאל קשיים לימודיים משמעותיים בתחום השפתי והביצועי אשר גורמים לתחושה מתמדת של תסכול וחוסר שביעות רצון מעצמו ומהסביבה. לאריאל ערך ודימוי עצמי נמוכים מאוד, חש שונה ומקנא בילדים אחרים אשר חווים מציאות שונה ונורמטיבית. בשל היעדר הגנות מתאימות למצוקותיו נעזר בהגנות בלתי יעילות כגון: סובלימציה (עידון רגשות, מנגנון שבאמצעותו מתעל את הדחף האסור לפעילויות חברתיות יוצרות ומועילות המקובלות בחברה) והשלפה (מנגנון שבאמצעותו מייחס תכנים מעוררי חרדה לאדם ובמקרה זה לילד אחר). עמיתיו מהווים עבורו קושי רב ופוגעים בדימוי עצמי, חש תסכול וחוסר הצלחה בנושאים הקשורים בהישגיו ותפקודו. ילד בעל התפתחות, בשלות ומוכנות רגשית. קיים מצב סימביוטי עם האם, קשר גומלי חזק מאוד (כל אחד בנפרד זקוק לשני בכדי להתקיים).

סיכום

אריאל הגיע להערכה פסיכודידקטית ביוזמת האם להתאמת מסגרת חינוכית, מטרת האבחון: הערכת כישורי הלמידה, איתור המקור לקשיים והתאמת דרכי הבחנות. אריאל תקשורת, נבון, וורבלי. מודע לקשיים ונימנע מביצוע מטלות שחושש שלא יעמוד בביצוען. שיתף פעולה, עם תכנית קצרה לעיצוב התנהגות, ויצר קשר טוב נזקק לתיווך במילוי הוראות, לחלוקת המטלות ליחידות קטנות ולחזרתיות למיקוד קשב בשל מוסחות וחשיבה אסוציאטיבית. במהלך האבחון נצפה אי שקט מוטורי וקושי בהתגייסות לקראת ביצוע מטלות מורכבות.

עפ"י ממצאי האבחון הפסיכולוגי לאריאל תפקוד אינטלקטואלי כולל גבולי. הפרופיל שמצטייר הינו אחיד ולא קיים פער בין תפקודו המילולי בשפה העברית (הבנה מילולית) שהינו מתחת לנורמה של בני גילו לבין תפקודו הביצועי (ארגון תפיסתי) שהינו גבולי אע"פ שקיימת העדפה לתחום המילולי.

לאריאל רצון להצליח ולהתקדם, חשיבתו המושגית בתחום הגבוה של הנורמה של בני גילו והוא מפיק תועלת רבה מתיווך והכוונה.

לעומת זאת, לאריאל קשיים משמעותיים בתפקודו הלימודי בפרט ובהתנהגותו הכללית בכלל. לקשיים של אריאל מספר גורמים הקשורים זה בזה:

- מצב מורכב וקונפליקטיבי ב"גרעין הראשוני" אשר גורם לאריאל מתחים, קשיים רגשיים משמעותיים שבסופו של יום לא מאפשרים לו להיות פנוי לעצמו ובטח ובטח ללימודים.

- הנמכה משמעותית במשאבי הקשב והריכוז.

- קשיים אמוציונאליים.

- לקות בתחום הויזו-פרספקטיבי-מרחבי-גרפו-מוטורי בהיבט האיכותי והכמותי.

- לקות בתפקודי זיכרון חזותי: בטווח ביניים, בשליפה גראפית בהיבט האיכותי והכמותי.

- לקות ביכולת סדרתית.

- הנמכה בתפיסה גשטלטית, כושר רצף וכושר תשומת לב בפרטים.

- הנמכה משמעותית בכושר מרחבי מניפולטיבי, ללא ביצוע גרפי, אשר אינה מאפשרת לה לבצע תמרונים במרחב הפיזי בהצלחה.
- הנמכה משמעותית בתפיסה חזותית.
- לקות בתפקודי זיכרון בטווח המיידי בשליפה מילולית ללא ביצוע גרפי.
- הנמכה בתפקודי זיכרון שמיעתי בטווח המיידי ללא השהייה ושינון.
- הנמכה משמעותית בתפקודי זיכרון שמיעתי מעובד לאחר השהייה ושינון.
- לקות בתפקודי זיכרון שמיעתי בטווח המיידי ללא שינון וחזרות.
- הנמכה בכישורי שפה (אוצר מילים).

• הנמכה בתפקודי חשיבה כגון: חשיבה אנליטית סינתטית, מושגית ומזפשטת.

- לקות בתפקודי חשיבה חשבונית.
- הנמכה בכושר רכישת אסטרטגיות למידה יעילות של ארגון ותכנון ידע ולו הבסיסיות ביותר של ניסוי וטעייה.

• קשיים משמעותיים בתחום השפתי והביצועי.

- הנמכה משמעותית בהבנת מצבי יום-יום אשר אינה מאפשרת לו יצירת תקשורת בין אישית ושיפוט הסביבה.
- אריאל אינו לומד מהניסיון של עצמו.

כל ילד זקוק להגיע בגילו למספר תחנות התפתחותיות בתחומים הבאים:

תחום ראשון:

1. היגוי.
2. מוטוריקה.
3. הכרות והפנמת הכמות.
4. דימוי גוף.

תחום שני:

1. היכולת להתמודד עם תסכול.
2. היכולת לדחות סיפוקים.

תחום שלישי

1. יכולת אינטלקטואלית.

2. קשב וריכוז בסיסי.

3. עצמאות.

תחומים אלה לקויים אצל אריאל.

במבחני החשיבה שנערכו באבחון הדידקטי עם תוך למיקוד קשב, בחשיבה הבלתי מילולית, פעל ברמה טובה ביחס למצופה מבני גילו ובחשיבה המילולית נבדק אודיטורית ופעל ברמה טובה.

לאריאל נקודות חוזק שהתבטאו ביכולות וורבליות טובה, יכולת טובה במודעות הפונולוגית, יכולת טובה בזיכרון השמיעתי בהקשר לטווח קצר, הפנמה של ידע מילולי ושליפה מהזיכרון. בנוסף, אריאל מפיק מתוך ועבודה פרטנית.

לאריאל קשיים במנגנוניים הבסיסיים. הקשורים בהתפתחות תהליכי הלמידה; איטיות משמעותית במהירות השיום האוטומטי, וקשיים בתפיסת רצף סימנים גרפיים. כתיבה- נצפה קושי משמעותי בשל הקשיים בקואורדינציה ויזאומטורית וקשיים בתפיסת וארגון במרחב.

בחשבון- גילה הבנה חשבונית שהתבטאה בפתרון בעיות מילוליות, קיימת יכולת זיהוי ספרות והתאמת כמות למספר.

עפ"י ממצאי האבחון לאריאל יכולות למידה שהתבטאו בהישגיו במבחן החשיבה הבלתי מילולי והמילולי שנערכו באבחון הדידקטי. כמו כן, אריאל מתמודד עם ליקויי למידה מורכבים בשל הקשיים האובייקטיביים המפורטים באבחון. חשוב לאפשר לאריאל להשתלב בחינוך הרגיל עם תכנית לימודים אישית מערכתית משולבת הוראה מתקנת ותמיכה רגשית שתאפשר לאריאל את ההזדמנות לממש את יכולותיו.

המלצות כלליות:

בשל מכלול קשייו של אריאל אשר הופיעו לאורך כל הבדיקה מומלץ שילוב בחינוך הרגיל עם ליווי ותמיכה ותוך התייחסות לכל שלושת התחומים שהזכרו לעיל ונמצאו לקויים. המלצה זאת תכנס לתוקף לאחר נקיטת הצעדים הבאים:

- **בירור מעמיק של בעיותיו החמורות בקשב ובריכוז.**
- שילוב המחשב בלמידה מראשית הלמידה בביה"ס בשל הקשיים המשמעותיים בקואורדינציה ויזאומטורית ופערים שקשה לצמצם.
- מומלץ לבדוק אפשרות לחונך- סיוע לשילוב בחינוך הרגיל.
- הכנת תכנית לימודים אישית משולבת הוראה מתקנת ותמיכה רגשית.
- טיפול רגשי מתאים למצוקותיו.
- **בירור מעמיק אצל מרפא בעיסוק מומחית.**
- **בירור מעמיק אצל קלינאית תקשורת.**
- **בירור התפתחותי כולל.**
- בדיקה אודיטורית בשל הקשיים בתחום השמיעתי.
- בדיקת מיקוד ראייה + בדיקת ראייה מקיפה בשל הנמכה משמעותית בתחום ויזו-פרספקטיבי-מרחבי-גרפו-מוטורי ותפיסה חזותית.
- תרפיה בלתי מילולית.
- עיסוק בספורט באופן קבוע ועקבי, מומלצת שחייה טיפולית באופן דחוף ומיידי להגברת משאבי קשב וריכוז טיפוח התחום ויזו-מוטורי ולהרפיה
- טיפול פרטני אצל מורה מונחית ללקוי למידה ו/או גננת סייח לרכישת מיומנויות בסיסיות ללמידה כפי שמתואר בגוף האבחון ובפרוט הקשיים.

הוראה מתקנת:

- כתיבה- לטפל בכתיבת האותיות בתיווך קוגניטיבי- המללה של התהליך. כמו כן, להיעזר בלקט עבודות מחוברות כתיב לקראת כתיבה מאת שפרה שגב ונועה עדות.
- לרכישת הקריאה מומלץ להתחיל בחוברות "הצלחת לקרוא" מאת רבקה כהן.

בהצלחה

ד"ר בפסיכולוגיה קלינית
הנריקה הרשליקוביץ
פסיכולוג חינוכי מומחה בכיר
רישיון 3085

יפה דניאלי
יועצת ומאבחנת דידקטית
מ.ר 36

דניאלי יפה
ראשית נדדקטית ויועצת חינוכית
ישויו משרד החינוך מ"ר 36

Handwritten

WISC-R95

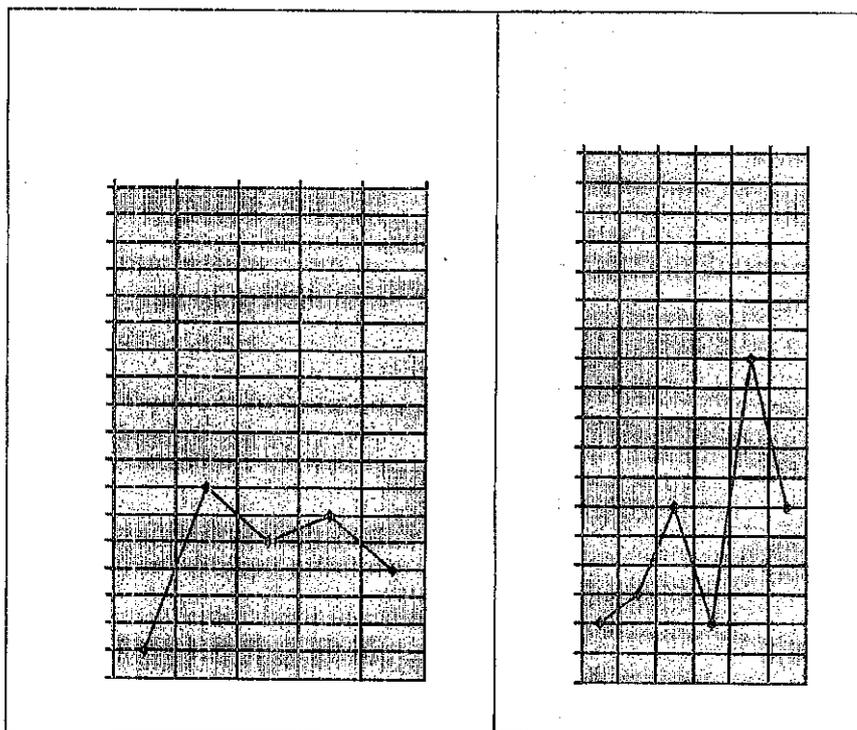
שנה	שדות	מ"י
2014	1	17
2007	4	2
6	9	15

דליה מש
לוי לאירא
יתפשאג

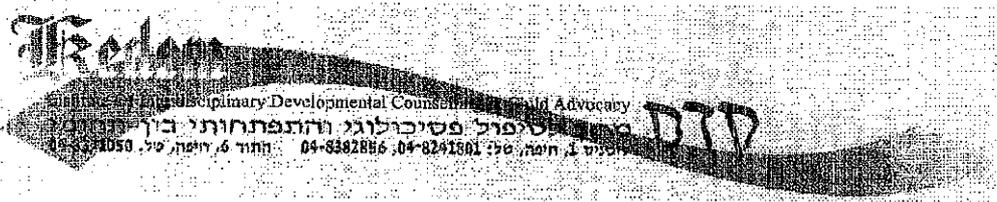
יחידים מוחת	צ.ת.	יחידים מוחת	צ.ת.	יחידים מוחת	צ.ת.
תחילת תועיד	7	תזמנת תמלשה	5	יחידים מוחת	28
הושג דצ	12	מיכמ	7	יחידים מוחת	74
נובשה	3	תויבוק חדיס	6	יחידים מוחת	33
פילימ רצא	7	מימצע תבכרה	8	יחידים מוחת	81
הגבה	4	דודיק	2		
תזפס תריכז	3				
הס"יחידים כ		הס"יחידים כ			

עצומת נקת וייצ(המרוג) - 10

ללזכ וייצ 76

1000
ק/

דר' ענבל בר סלע
מסובלוגות קלינית בבירה
מומחית-מדריכה בטיפול ובאבחון
יולי 2016

חוות דעת על פי אבחון פסיכודיאגנוסטי

שם הילד: אריאל ויזל

תאריך לידה: 2.4.2007

כתובת: כצולסון 3, קריית טבעון

תאריך הבדיקה: מרץ-יוני 2016

גיל הילד בבדיקה: 9

המבחנים שהועברו: WISC-IV, WISC-R95 (חלקי), K-ABC (מבחן קאופמן לילדים-חלקי), בנדר, ציורים, CAT, חרשך, ראיון עם ההורים ובחינת דו"חות קודמים, לצורך קביעת אבחנה על פי C.A.R.S ועל פי DSM-V.
שם הבודקת: דר' ענבל בר סלע

רקע ומטרת הבדיקה:

אריאל, בן 9, סיים כיתה ב' בבית הספר "קרית עמל" בטבעון, הוא הצעיר משני בנים להוריו, החיים בנפרד. הופנה לאבחון עקב קשיים בתפקודו, שדווחו על ידי המחנכת וצוות בית הספר: אינו מצליח ליצור קשרים עם ילדים אחרים ונמצא לרוב לבדו. בזמן השיעור אינו משתתף בפעילות הלימודית, אינו מקשיב להנחיות ואינו מבצע משימות. מתוארות התנהגויות לא מותאמות: שוכב על השולחן, שר, משמיע קולות רמים, צוחק ומדבר לעצמו באמצע שיעור. בהפסקות מפחד לצאת מהכיתה ואינו יוצא אלא כשמורה בותנת לו יד. אינו הולך לבדו לשירותים ובמספר מקרים עשה צרכיו בבגדיו. אינו משתף כשקשה לו ואף כשהוכה באופן קשה על ידי ילד אחר לא סיפר על כך. מתוארים גם קשיים בלמידה: אריאל קורא אך מתקשה בהבנת הנקרא, בחשבון ובכתיבה ונזקק לתיווך רב בביצוע משימות. ההורים חלוקים ביניהם לגבי המסגרת החינוכית המתאימה לצרכיו, ואף הגיעו למאבק משפטי בעניין. אריאל הופנה לאבחון בעקבות

החלטת בית המשפט העליון בדצמבר 2015 אשר הורה על עריכת אבחון פסיכודיאגנוסטי במכון "קדם".

רקע התפתחותי

מבוסס על דברי ההורים, כל אחד בנפרד, ועל דו"חות, מסמכים ותעודות אשר הועברו אלי על ידי ההורים.

אריאל צעיר מאחיו בשנה 31 חודשים. האח הבכור מלד כשנה לאחר שההורים הכירו אך לאחר לידתו הקשר ביניהם נעשה סוער ורווי מריבות. ההריון עם אריאל התרחש בתקופה זו ולא היה מתוכנן, מהלכו היה תקין וכך גם הלידה. ההורים נפרדו בהיותו תינוק. אריאל מתואר על ידי האם כתינוק נוח. התפתחותו המוטורית היתה איטית והוא קיבל פיזיותרפיה. התפתחותו השפתית היתה איטית ומובנות הדיבור שלו היתה נמוכה, אך לא טופל. אריאל החל לדבר בין גיל שנתיים לשלוש. כילד אף היה שר שירים עם מילים ומנגינה נכונה. לדברי האב, עד היום אינו מדבר היטב, פעמים רבות אומר מילה ולא משפט שלם ואינו שואל שאלות מלאות. בהיותו בן שנתיים עברה האם עם שני הילדים מאיזור המרכז, בו חיו שני ההורים, לקרית טבעון. אריאל נכנס לגן לראשונה בגיל 3 וחצי, ללא קשיי פרידה. בגן דיווחה הגננת כי הוא מתקשה לשבת במפגש וכי הדיבור שלו משובש. אריאל עבר לגן טרום חובה שפתי, שם קיבל גם טיפול רגשי וטיפול של קלינאית תקשורת. בדו"ח סיכום גן זה (6/2012) מתואר כילד חברותי ושמח שנקשר לצוות, הצליח להשתתף במפגשים ופעילויות והתקדם מבחינה לימודית ותקשורתית. מאידך תוארו יכולת למידה נמוכה, חשיבה קונקרטיית, קושי בהתארגנות ובפתרון בעיות, קשיי קשב וריכוז, מוסחות פנימית וחיצוניות, וקושי בתפקודי שפה, כולל חשיבה שפתית. תוארה לקות בכישורי שיח ופרגמטיקה (לקות בשימוש מותאם בתקשורת), בהבנה של סיטואציות חברתיות, משחק דרמטי דל ומוגבל וארגון חשיבה נמוך. נכתב כי אריאל אינו מודע לסכנות וזקוק להשגחה. אריאל עבר לגן חובה שפתי למשך שנתיים. שם קיבל בנוסף לטיפולים האחרים גם ריפוי בעיסוק. בדו"ח סיום שנה מגן חובה (6/2013) מתואר כילד שמח וחברותי, ביישן ופאסיבי, הנוטה לוותר ואינו עומד על דעתו. מוזמן על ידי ילדים לשחק אולם השתתפותו במשחק נמשכת זמן קצר והוא מעדיף לעמוד ולהסתכל מהצד על הילדים המשחקים. מנסה ליצור קשר עם ילדים על ידי היגרות אחר התנהגות לא נאותה והשתוללות, וממשיך בה גם כשמעירים לו ולחבר. מתואר כטוב לב וחומל כאשר חבר מצוי במצוקה. אריאל נזקק לתינוך בביצוע משימות ובשמירה על הגיינה. אכילתו מתוארת כלא מאורגנת. מתואר סרבול מוטורי, היפוטוניה ונטיה להמנעות מפעילויות תנועתיות. מתואר קושי בתפקודי קשב ובשמירה על קשר עין. בתחום השפתי מתואר כי יודע ליצור משפטים נכונים תחבירית ולהשתמש נכון בשמות גוף ופעלים. עם זאת מתוארת חזרה על הוראות מבלי למלא אותן, קושי בהבנה ושיתוף בידע שלו,

קושי בהסקה ובביטוי שפתי, הבעת רעיון, תיאור תמונה, חויה או סיפור. מתואר "שלשול מילולי" שאינו קשור לתוכן.

לדברי האם, אריאל היה נאיבי מאוד בגן והושפע לרעה מילדים עם בעיות התנהגות. הוא סבל בגן מהצקות של ילד בריון שהפך אותו לקורבן, אך כשהגנת הענישה אותו אריאל היה בא לנחמו. גם בכתה א' התחבר לילד שהיה אלים כלפיו, ואף סבל מהתקפות אלימות של הילד, מכיון שהוא נגרר ורוצה לרצות.

במהלך השנה השניה בגן החובה עבר אריאל אבחון דידיקטי במכון פרטי. בדו"ח האבחון (17.1.2014) מתואר תפקוד שכלי ברמה גבולית ($IQ=76$), ומתוארים קשיים בתפקודים מטה קוגניטיביים, הכוללים קושי ניכר בויסות הקשב, מוסחות, אי שקט מוטורי, אימפולסיביות רבה, קושי בולט בארגון החשיבה, אסוציאטיביות, העדר שיטתיות בהתנהגות ובביצוע משימה, העדר בקרה ובדיקה עצמית. מתואר חוסר בלמידה מהנסיון של עצמו. מתוארת לקות בהבנה חברתית ואי יכולת לתת הסבר סיבתי לתופעות יומיומיות, אשר אינה מאפשרת יצירת תקשורת בינאישית ושיפוט סביבתי. מתוארים קשיים תקשורתיים ושפתיים- קושי לנהל שיחה תקשורתית ברצף, שפה מתארת ולא תקשורתית, קושי בהבעה עצמית ושטף דיבור נמוך. מתוארת הנמכה בתפקודים של תפיסה חזותית: קשב חזותי, הבחנה, ניתוח וסינטזה, אינטגרציה, תפיסת יחסים במרחב והתארגנות במרחב. מתוארת לקות חשבונית וקשיים בשליטה ובקואורדינציה בתחום הגרפומוטורי. בתחום הרגשי מתוארת רמת חרדה גבוהה, דימוי עצמי נמוך ורמה גבוהה של תסכול לגבי הישגיו ותפקודו. נכתב כי אריאל מזקק במהלך האבחון לתיווך מרובה במילוי הוראות, מיקוד, פירוק מטלות ליחידות קטנות והצבת גבולות אפילו מול מטלות פשוטות ביותר. בדו"ח לא צוינה אבחנה ולמרות מכלול הקשיים שתוארו ניתנה המלצה להכניסו לכיתה רגילה, עם סיוע של הוראה מתקנת ותמיכה רגשית.

לקראת המעבר של אריאל לכתה א' הומלץ על ידי ועדת השמה שילמד בכיתת חינוך מיוחד. אולם האם ערערה על ההחלטה ואריאל נכנס לכתה רגילה בבית הספר "קרית עמל" בטבעון, בו לומד כיום. לדברי האם אריאל קיבל במהלך כיתה א' סיוע במרכז למידה פרטי ובבית הספר קיבל סיוע של מורת שילוב.

בדו"ח האבחון הדידיקטי הומלץ להמשיך בבירור על ידי מרפאה בעיסוק ועל ידי קלינאית תקשורת, לערוך בירור התפתחותי כולל, וכן להמשיך בירור בנושא של קשיי הקשב והריכוז. המלצות אלו לא קוימו. כמו כן לא קיבל טיפול רגשי. בשאלון הפניה לוועדת השמה מטעם צוות בית הספר (11/2/2015) נכתב כי בדצמבר 2014 הוצע להורים שאריאל יקבל סיוע של ריפוי בעיסוק במסגרת סל שילוב במרכז הלמידה, אך האם דחתה את הבקשה.

בישיבת ועדת השמה שנערכה לקראת סיום כיתה א' (14.5.2015), ואשר כללה את הצוות החינוכי בבית הספר, נציגי מחלקת החינוך והרווחה בטבעון, המשפחה, מנהלת מרכז הלמידה

והמאבחנת הדידקטית, תיאר צוות בית הספר (המחנכת, מורת השילוב והפסיכולוגית) התקדמות בתחום הלימודי, לצד קשיים בולטים בהתנהגות ובהתארגנות. תואר כי אריאל אינו משתתף בלמידה, מוציא ציוד ומחזירו לתיק או זורק את תוכן התיק על הרצפה, מתקשה לבצע משימות לימודיות באופן עצמאי ולפעול בהתאם להנחיות המורה. בעבודה פרטנית תואר קושי בהקשבה ומילוי הוראות. נכתב כי אריאל נוטה להסגר ולהמנע מתפקוד, אינו מצליח לפעול אלא עם תיווך מרובה ואינטנסיבי. מבחינה חברתית אינו מעורב בפעילויות הכיתה, מתקשה במיומנויות חברתיות ובהפעלת שיקול דעת. הוא נוטה להימנעות והתבודדות: אינו יוזם אלא עומד בצד ופאסיבי. בהפסקות נמצא לרוב לבדו ואינו מוצא שותפים למשחק. כאשר רוצה לשחק בכדור, למשל, עומד וקורא בקול "מי רוצה לשחק בכדור?", גם כאשר ילדים אינם בקרבתו או אינם קשובים. כאשר המחנכת נשארת בכיתה גם הוא נשאר, שר ומדבר לעצמו. הוא אינו מגיב לפניותיה ואינו משוחח איתה. בשיעורים מתנהג באופן בלתי מותאם: משתטח על השולחן, משחק בוילון, שר, משמיע קולות, מדבר או צוחק, בלי קשר לסיטואציה. אריאל אינו פונה למחנכת בשמה ואינו מגיב לבקשותיה, גם כשהיא פונה אליו ישירות. הוא פוחד ממעברים בין הכיתות, אינו מעז לצאת מהכיתה או להכנס אליה, אלא רק עם יד של המורה, נמנע מאכילה ושתייה במהלך היום, אינו ניגש לשירותים ואף לעיתים עושה צרכיו בבגדיו. לדברי הצוות החינוכי אריאל גאיבי ומצוי בסיכון לפגיעה ולניצול: כאשר פוגעים בו אינו מגיב. הוא הוכה קשות על ידי ילד אחר ולא סיפר על כך לאיש. תלמידים סיפרו למחנכת כי אריאל הפשיל את מכנסיו ותחתוניו, "כי אמרו לו".

ועדת ההשמה המליצה להעבירו לכתת קטנה של חינוך מיוחד, אולם עקב התנגדות האם הוחלט להשאירו במסגרת הרגילה. אביו של אריאל ערער על ההחלטה ודרש לערוך לאריאל אבחון. ועדת הערר הכריעה כי אריאל ילמד בכתת חינוך מיוחד, אך האם ערערה לבית המשפט המחוזי, אשר דחה את ערעורה, ולאחר מכן לבית המשפט העליון, אשר הורה לערוך לאריאל אבחון. בעקבות החלטה זו הגיע לאבחון הנוכחי.

במהלך השנה (כתה ב') דיווחה מנהלת בית הספר למפקחת כי מצבו של אריאל מחמיר. התנהגותו אינה תואמת ומדאיגה. הוא אינו מבין מצבים לימודיים וחברתיים, נמשכות ההתנהגויות הבעייתיות שתוארו קודם. בקשותי לשוחח ישירות עם המחנכת של אריאל, נתקלו בסירוב האם, מתוך חשש מכך שהמחנכת תושפע מלחץ של המנהלת ולא תתן דיווח מהימן. לדברי האם, התגובה שלה לאירוע האלימות כלפי אריאל, שכללה פניה למשטרה, מכתב ועימות חריף עם מנהלת בית הספר, היא שגרמה לכך שהמנהלת אינה רוצה אותה, ולכן מנסה להוציא את אריאל מבית הספר ומשפיעה על הצוות, כולל מחנכת הכתה, לתאר אותו כבעייתי וכבלתי מתפקד.

הוריו של אריאל חלוקים בנוגע לשאלת המסגרת הלימודית המתאימה לצרכיו. האם גורסת כי כיתה רגילה תתאים לו יותר, וכי בכיתה מיוחדת הוא ישפיע מילדים בעלי התנהגויות חריגות או שליליות. האב חושב שאריאל זקוק לכיתה חינוך מיוחד.

מטרת הבדיקה היתה להעריך את תפקודו הנוכחי של אריאל ואת מהות קשייו, ולהמליץ על מסגרת חינוכית וטיפולית מתאימה לצרכיו.

סיכום המידע שנאסף מההורים, מהדו"חות ומהתצפיות בעת האבחון לצורך מילוי שאלון

C.A.R.S.

1. התייחסות לאנשים

אריאל מעוניין בקשר ואף יוזם קשר לעיתים, אולם אינו יודע כיצד לעשות זאת באופן מותאם. הוא מתקשה ליצור יחסי חברות עם בני גילן, אינו יודע כיצד לשחק כמוהם ואינו מבין את מהות המשחק. בדו"ח מגן חובה תואר כי הוא מעדיף לעמוד ולהסתכל מהצד על הילדים המשחקים, או מנסה ליצור קשר עם ילדים על ידי היגררות אחרי התנהגות לא נאותה והשתוללות. בבית הספר תואר כי אריאל משחק עם עצמו, נעמד ליד דלת ומשחק עם הידית. הוא ממציא לעיתים חוקים משלו. בדו"חות מהגן ומהאבחון הדידקטי מתואר קושי בהבנה חברתית ובתבנות סיטואציות חברתיות מורכבות. אריאל מדבר ללא מודעות לזולת. לעיתים אומר מילה בודדת במקום משפט, ופעמים רבות אינו מובן.

עם מבוגרים הוא יוצר קשר חם ומגלה חיבה, לעיתים באופן שאינו מותאם למידת ההיכרות. לדברי האם בעבר היה פונה לזרים ללא מודעות.

באבחון ניכר כי אריאל מעוניין בקשר ואף יצר קשר מיזמתי, אך באופן לא מותאם: במפגש הראשון בינינו הציע לי כדור שלו והודיע שהוא רוצה משחקים. הוא נצמד אלי, נשען עלי ונגע בי למרות שזה עתה נפגשנו. לעיתים פתח בשיחה על נושא מסוים ללא הקדמות. לעיתים נענה לפניה ולעיתים לא ענה כלל לשאלות. לעיתים קרובות תשובותיו היו אידיוסטינקרטיות- מעולמו הפנימי, לא מובנות לזולת ולא קשורות לשאלה. אריאל אינו מודע לכך שדבריו אינם מובנים לאחר.

2. חיקוי

לדברי האם, כתינוק היה חיקוי של הבעות ושל ג'סטות. הוא מחקה את אחיו והולך אחריו למתקנים בגן המשחקים, מצטרף לאמו בהכנה של עוגות ואוכל. בדו"חות מהגן נכתב כי אריאל נגרר ומחקה התנהגויות לא מותאמות של בני גילו ואינו מפסיק גם לאתר שמעירים.

3. תגובה רגשית

תגובותיו הרגשיות של אריאל עוצמתיות מאוד. כשהוא שמח הוא מתלהב וצועק "יש!", קופץ, חוקד או מדבר הרבה. לחילופין ניכר העדר ביטוי רגשי במצבים של רגש שלילי. למול כעס או ביקורת הוא נבוך, מנסה לרצות. במצבים בהם היה קורבן לתוקפנות או הצקה כלפיו מצד אחיו או מצד ילדים בני גילו, אריאל היה פאסיבי, לא ביטא רגשות, לא החזיר, וגם לא סיפר ולא התלונן. כך גם כאשר עשה צרכיו בבגדיו בכיתה, לא הביע מצוקה ולא ביקש עזרה. תגובותיו הרגשיות לעיתים אינן מותאמות לסיטואציה. למשל, כאשר הוא מתרגש מרכיבה על אופניים עם אביו, הוא עשוי לצעוק: "משעמם!".

4. שימוש בגוף

אריאל מסורבל מעט, התפתחותו המוטורית היתה איטית. בגן חובה תואר קושי בשליטה התנועתית, בהליכה, קפיצה, ריצה ושימוש במתקני חצר, בעליה וירידה במדרגות והשתתפות בריתמיקה והמנעות מפעילויות רבות. מתואר קושי במוטוריקה עדינה, בשליטה מוטורית, בתיאום עין-יד ובהתארגנות במרחב. אינו יודע לרכב על אופניים ומפחד לעלות ולרדת לבדו במדרגות. כתב היד שלו תנודתי. עיתים אינו קריא כלל ולעיתים קריא, אך ברמה של ילד צעיר. באבחון הנוכחי נצפה סרבול, בלטה לקנות גרפומוטורית ולקות בארגון התנועתי. נצפו מדי פעם תנועות סטריאוטיפיות-טיקים בידיים, הגעת ראש וכתף הצידה.

5. משחק ושימוש באובייקט

בדו"ח מגן טרום חובה מתואר משחק סוציודרמטי דל ומצומצם מבחינת פעילות ורעיונות. באבחון נצפה משחק סימבולי תבניתי ודל. הוציא דמויות מיניאטורה מארגז, וסידר אותן בשורות ארוכות. מבלי ליצור עלילה או התרחשות ומבלי ליצור משחק משותף, על אף נכחותי ונכחות אמו.

6. הסתגלות לשינויים

אריאל מתקשה במעברים. לדברי האם בבית הוא מתקשה להפסיק קריאה של ספר וללכת לבית הספר, לכן איחרו פעמים רבות בשנה שעברה לבית הספר. לפי דיווח המחנכת אינו יוצא מהכיתה ללא ליווי קרוב של מורה ואינו נכנס ללא ליווי. אינו הולך לשירותים לבדו. לדברי האם עובדה זו קשורה בכך שהותקף בשנה שעברה על ידי ילד בשירותים. מורת השילוב מתארת כי אריאל מתקשה במעברים מפעילות לפעילות. לדברי האב אריאל זקוק להכנה מוקדמת לקראת שינויים.

באבחון ניכר קושי להבין ולהסתגל לסיטואציות הבחינה. מדרשה חזרה על הוראות, שאלות, פריטי מבחן ועל מבחנים שלמים. בפגישות האבחון הנוספות ניכר שיפור מסוים בהתארגנות וביכולתו לשתף פעולה. נראה כי לפחות חלק מכך קשור בכך שסיטואציות המבחן היתה מוכרת לו יותר. ניכר קושי לעבור ממשחק או אכילה להמשך האבחון.

7. תגובתיות ראייתית

באבחון יצר קשר עין חלקי. לעיתים בהה ונראה מנותק.

8. תגובתיות שמיעתית

לדברי האם לאריאל רגישות גבוהה לקולות והוא שומע דברים שקורים בדירה אחרת. אינו חושש ממקומות הומי אדם. בבית ובאבחון נדרשות לעיתים חזרות מרובות על פניה בכדי להשיג את תשומת לבו.

9. תגובתיות ושימוש בריח, טעם, מגע

אין רגישות יוצאת דופן לריחות ולטעמים. אריאל מוכן להתנסות ולטעום. הוריו וכן צוות גן החובה תיארו כי אריאל אוהב ומחפש תחושה על ידי מגע במרקמים שונים, יוזם מגע ונהנה לקבל מגע. הוא מרבה לגעת באתרים, לעיתים באופן לא מותאם. אינו מודע למרחב בינאישי. בגן נהג להכניס לפיו ידיים, שרוכים וחולצה ולגרד את לחייו. באבחון הרבה להשען ולגעת בידיו. לדברי אמו, לכאב לרוב אינו מגיב אלא "עובר הלאה".

10. פחד

אריאל חושש לעלות ולרדת במדרגות נעות ורגילות. חושש לצאת מהכיתה בהפסקות. אינו חושש מלגעת בבעלי חיים, לעלות על סוס, רכבות וסנפלינג. הוא אינו חושש מדברים מסוכנים כמו לרדת לכביש בלי לשים לב או לפנות לאדם זר. בגן תואר כזקוק להשגחה מכיון שאינו מודע לסכנות.

11. תקשורת מילולית

התפתחותו השפתית של אריאל היתה מעוכבת. הוא החל לדבר מילים בודדות לאחר גיל שנתיים. בדו"ח קלינאית תקשורת מגן טרום חובה מתואר ארגון שפתי דל וטלגרפי עקב חוסר התארגנות תחברית ודלות שפתית. כיום אוצר המילים שלו ברמה נמוכה מהנורמה והתחביר תקין בחלקו. אריאל משלב דיבור תקין יחד עם הרבה צלילים, הברות, קולות ומילות תפל (מילים מומצאות), אקולליה (חוזר על מילה או הברה או משפט פעמים רבות. חוזר על משפטים ששמע בתכנית טלוויזיה).

12. תקשורת לא מילולית

בגן טרום חובה מתואר קושי בכישרי שיח ופרגמטיקה, בשמירת תור, שמירת נושא והרחבתו בשיחה, התחשבות בידע המאזין, בגן חובה תואר כי אריאל מרבה לצחוק, להשתולל ולדבר בקול רם, באופן בלתי מותאם לסיטואציה. אין לו שליטה באינטונציה, מתקשה בשליטה על עוצמת הקול ושטף הדיבור ויוצר מעין מלמול. לפי דיווח המחנכת, בזמן שיעור מפיק קולות, עובר ממלל רב שאינו רלוונטי לשיעור לשתיקה ומבטים לא מותאמים. בכיתה אינו ממלא הנחיות של המחנכת, פעמים רבות אינו עונה אף לפניה ישירה של המחנכת או מורת השילוב ואינו מגיב להערה או מחמאה.

באבחון בולטת לקות בפרגמטיקה התקשורתית: אריאל עשוי לא לענות כלל לפניה או לענות באופן לא מותאם ולא קשור לשאלה. האינטונציה שלו אינה מותאמת: מעלה טון דיבור באופן פתאומי, מדבר בקול רם מאוד, דרמטי, ולחילופין עשוי לדבר בקול נמוך. אינו מגיב ואינו מווסת תקשורת על ידי סימנים לא מילוליים כמו הבעות פנים, טון דיבור או שפת גוף. נזקק להוראות מילוליות חוזרות ונשנות בכדי למלא משימה.

13. רמת פעילות

לדברי האם רמת הפעילות של אריאל משתנה באופן קיצוני. לעיתים הוא תזזיתי מאוד ומרבה להתנועע, ולעיתים עשוי לשבת שעות רבות בלי לקום מהמחשב, גם באבחון נצפה אי שקט פסיכומטורי ניכר, לצד גולמניות ואיטיות.

14. תפקוד אינטלקטואלי

באבחון הדידקטי שנערך לו לפני שנתיים מתואר תפקוד שכלי נמוך לגילו. העדר סקרנות ומוטיבציה לחקירה. תפקודי שפה נמוכים כולל חשיבה שפתית. מתוארת יכולת למידה נמוכה. ארגון החשיבה נמוך. אריאל נאיבי ומועד לניצול. לדברי האם אריאל ילד סקרן מאוד, ער ורגיש לכל מה שקורה. הוא מתעניין בבעלי חיים, בני משפחה, שירים ומים. הוא משוגע על בוב ספוג "הכל של בוב ספוג" וכן על סרטים מצוירים עם בעלי חיים. שני הוריו חשים כי הוא מבין יותר מכפי שבא לידי ביטוי. אריאל אוהב מאוד מוסיקה והוא מרבה לשיר, בבית הספר נהנה לרקוד ונהנה מפעילויות המשלבות תקשוב.

באבחון הנוכחי נמצאה רמת אינטליגנציה כללית ברמה גבולית, בדומה למה שנמצא באבחון הקודם. קיימים פערים בתפקודו הקוגניטיבי, בין תפקוד קרוב לנורמה בתחום של תפיסה חזותית ובחלק מתפקודיו בתחום השפתי, לבין תפקוד ברמה נמוכה מאוד בתחומים של הבנה חברתית, זכרון שמיעתי קצר, ארגון החשיבה וגרפומטוריקה.

15. התרשמות כוללת

הרושם שיוצר אריאל הוא של ילד עם אוטיזם ברמה מתונה, הסובל מלקות בתפקודים מטה קוגניטיביים, של ויסות, ארגון ובקרה על החשיבה, ההתנהגות והתקשורת, ומצוי כיום במצב של דיסאינטגרציה.

סיכום נתוני ה CARS מצביע על הפרעה בספקטרום התקשורת, ברמה מתונה.

Mild to Moderate Autism

הופעה והתנהגות בזמן הבד"קה:

אריאל ילד חמוד וחייכן, ידידותי ויוזם קשר. הוא יצר קשר במהירות. מצב רוחו היה על פי רוב חיובי. אוצר המילים שלו מוגבל והתחביר לקוי אולם דיבורו שוטף. הופיעו שיבושי היגוי רבים. (למשל: "פישממה"- פיג'ממה, "דהו"- זהו").

אריאל הבין רק במידה מוגבלת את סיטואציית האבחון ושיתוף פעולה באופן חלקי עם דרישות האבחון. פעמים רבות התעלם מההנחיות, ניסה להמשיך או לחזור לעיסוקיו או משחקיו, או לעסוק בעניינים אחרים. במהלך המשימות הרבה לבטא מילים שחלקן חסרות פשר, לשיר ולהשמיע צלילים והברות. הופיעה אקולליה של צלילים או מילים. אריאל ניסה לעיתים להצחיק, אולם עשה זאת בדרך מזוהה ובלתי מותאמת: הוא חזר על מילים, אותיות או מספרים אקראיים "שטויות, שטויות, עגבניות, עגבניות, א ב ג ד ה ז ח ט ...", שר קטעי שירים: "לדוד משה היתה חוה". הופיע ריבוי מלל המשלב דיבור תקין עם דיבור אידיויסינקרטי ובלתי מובן "איקס מוז, שש מוזס, וי... שלוש ארבע, היפ הופ, מי שטוב לו ושמת, מי שטוב לו ושמה, מי שטוב לו ושמת". להנחיות לעיתים הגיב נכון ולעיתים באופן בלתי מותאם ואידיויסינקרטי. במקום לבצע את ההנחיה עשה משהו אחר. למשל, כאשר התבקש לצייר דמות אדם, שרבט קשקוש לא ברור על הדף, תוך שהוא אומר: "אוקיי. תנחשי מה אני מצייר. לה, לה, לה, פישממה, פישממה, בבוקר יום א' הדברה קמה! רגע, לא סיימת", לקח דף נוסף, קשקש עליו: "ציירתי שתיים. אחד זה משאית. פרח. יש לך טוש? כאן קיים!" פעמים רבות הפסיק לעבוד באמצע משימה. לעיתים קם ממקומו והלך תוך כדי ביצוע משימה והיה צורך לקרוא לו ולעיתים אף לקחת אותו חזרה.

אריאל לא הגיב לרמזים בלתי מילוליים. למשל, כשסימנתי לו בשפת גוף להאט או לעצור את שטף דבריו כדי שאספיק לכתוב, לא הגיב לכך. נדרשו הוראות מילוליות מפורשות, נחזרות וחוזרות בכדי להשיג את שיתוף הפעולה שלו. האינטונציה שלו אינה מותאמת. לעיתים דיבר במלמול בלתי מובן, לעיתים הגביר את קולו תוך כדי תשובה באופן שאינו מותאם למלל.

התנהלותו של אריאל היתה מפוזרת ואסוציאטיבית מאוד, ללא סיבון ובקרה על מה רלוונטי לסיטואציה ומה לא. תשומת ליבו הוסחה תכופות, לרוב על ידי מחשבות ואסוציאציות פנימיות שלו, וניכר ריבוי של ניתוקים. הופיע אי שקט פסיכומוטורי בולט, אריאל הרבה להתנועע, להתנדנד על הכסא, להשען עליו, לגעת בחומרי המבחן. הופיעה אימפולסיביות בהתנהגות ובחשיבה וניכר קושי רב באיפוק, ריסון ושליטה: אריאל הרבה לענות לפני סיום השאלה. למרות חזרה ברורה על האיסור לגעת או להפוך כרטיסי המבחן, הוא שב וניסה לעשות כן. בלט העדר בבקרה עצמית. אריאל לא בדק את תוצריו, אלא רק לפעמים, לאחר תזכורת לעשות כן.

נדרש לאריאל ארגון חיצוני ותיווך רב מאוד של מיקוד, הבניה, חזרות והסברים, בכדי לסייע לו לבצע את המשימות כמיטב יכולתו. למול שאלות מעט פתוחות ניכר כי הוא מתבלבל ואינו מסוגל לנסח את האסוציאציות והמחשבות שלו לתבנית מאורגנת של תשובה.

הופיעו תבניות התנהגות חזרתיות: אריאל חזר על רצפים של מספרים או אותיות, על מילים, הברות, שאלות, קטעי שירים. בציור בית צייר 18 פרצופים בשורות של 3 והקיף כל 6 בקו. במשחק החופשי סידר צעצועים ודמויות מיניאטורה בשורות ארוכות. אריאל הרבה לנסות לקרוא מה שאני כותבת, או את הדפים שלי, ביקש שאכתוב מילים מסוימות והסתכל איך זה נראה על הדף. ביקש שאכתוב עד מקום מסוים בדף ואז עד מקום אחר. חזר על מילים שוב ושוב והסתכל איך זה נראה על הדף כשאני כותבת את מה שאומר. למשל: "... והם חיו באושר, באושר, באושר, באושר, כושר ובכושר. תכתבי בכושר, בכושר, בכושר, בכושר, בכושר, בכושר, עד הסוף. עד פה. ועד פה". פעמים רבות מאוד ניסה להציץ מאחורי כרטיסי המבחנים השונים בתקווה למצוא שם תשובה. במבחן בו התבקש לסדר תמונות על פי הסדר כך שיספורו סיפור נכון, חזר ושאל: "אבל איך קוראים לסיפור?". לשאלות מילוליות במבחן חשבון הגיבו: "מי זה שיי? ומיכל? הם ילדות?", "מי זה יניב? הוא ילד או ילדה?".

נראה כי קשיים בארגון החשיבה של אריאל יוצרים חוויה של חווה הצפה, למולה הוא מנסה לייצר לעצמו תבניות מאורגנות. עם זאת התבניות שהוא מנסה ליצור הן פעמים רבות חיצוניות, אינן מותאמות ואינן יעילות.

אריאל נענה ברצון להזמנה לשחק משחק חופשי, אולם המשחק הסימבולי שלו היה דל, מקוטע ומבולבל מאוד. הוא בחר בדמויות מיניאטורה ומכוניות, הוציא אותן מתוך הארגז, העיף וזרק, ולאחר מכן סידר אותן בהדרגה במערך של כחמש שורות ארוכות, תוך כדי תיאור מבולבל ואסוציאטיבי של הדמויות: "תינוקת שהלכה לגן, אני תינוקת, פיל פילון שמצלם אותה, ... זה אבא, הוא תמיד נופל, הנה כבאי שלא מאמין בשום דבר. חוץ מלעצמו... ישנוני. הוא נרדם על הרצפה, ללילה, אמא אומרת מה עשית? מה עשית? אבא דוחף, אבא שהיה קטן, ואז הוא נוסע, דורסת אותו מכונית...." פעמים רבות טעה בזיהוי הדמות או נתן לה זהות השלכתית, מעולמו: לדמות אשה עם מכנסיים קרא "סבא", לדמות גבר עם בגדי ספורט - "סבתא", להיפופוטם - "הנה אמא שהיתה קטנה", לפינגווין - "הנה אמא רוקדת בלט, תוך כדי שישנה...". אריאל לא יצר עלילה או התרחשות רציפה ובעלת משמעות בין הדמויות. לאחר שסידר אותן בשורות, דחף את הדמויות זו על זו, הכה אותן זו בזו והפיל לתוך הארגז. הוא לא יצר משחק משותף, למרות הנוכחות הזמינה של הבוחנת ושל אימו.

כוחותיו של אריאל מעטים. הוא התעייף מהר והתקשה מאוד לשבת ולבצע משימות באופן נייטרלי. יכולת הריכוז שלו נמוכה ומוגבלת לפרקי זמן של דקות ספורות. נדרשה לאריאל מידה רבה מאוד של תיווך, בכל המבחנים, כולל חזרה על שאלות או הנחיות, פירוט, הדגמה והמחשה של ההוראות, סיוע במציאת דרך פתרון וחזוקים רבים. ההישגים אליהם הגיע מבטאים לפיכך בסבירות גבוהה מאוד את יכולתו המירבית. נדרש מספר רב של פגישות בכדי לסיים את תהליך האבחון. חלק גדול מהמבחנים הועבר פעמיים (חלק ממבחני האינטליגנציה, בנדר, ציורים), לאחר שבפעם הראשונה התנהלותו היתה מפוזרת במידה קיצונית. זאת בכדי להעריך את יכולתו המיטבית של אריאל. ראוי לציין כי בפעם השניה והשלישית בהן נפגשנו הוא תפקד באופן יותר רגוע. בכל הפגישות בלטה דיסאינטגרציה בהתנהלותו, כמתואר לעיל.

העברת האבחון ארכה למעלה מחמישה חודשים (מ2.1.2016 ועד 16.6.2016), עקב מקרים רבים של ביטול ודחיה של פגישות שנקבעו על ידי אמו של אריאל. במקרה אחד אף הופסקה על ידי האם פגישת אבחון אליה הגיע האב עם אריאל (בתיאום), מכיון שהאם לא הסכימה לקיום הפגישה. אמו של אריאל נכחה בכל פגישות האבחון.

ממצאי הבדיקה:

משכל:

התפקוד השכלי הכללי של אריאל נמוך ביחס לממוצע לגילו והוא בתחום הגבולי (IQ=73), עם פערים בין תתי מבחנים, הנעים בטווח שבין הפיגור הקל ובין התחום הנמוך של הנרמה:

התפיסה החזותית של אריאל טובה יחסית ליתר תפקודיו והיא ברמה נורמלית-נמוכה בהשוואה לנרמה לגילו (אינדקס היסק תפיסתי:84). יש לו יכולת תקינה לבצע אנליזה וסינטזה בתחום החזותי (סידור קוביות:8). בלטה נטיה לפעול באופן התרשמותי וקושי רב לנתח את הדגם המוצג לפניו. אריאל פעל בדרך של ניסוי וטעייה וחזר שוב ושוב על נסיונות, מבלי לעצור ולנסות ולהבין מהי דרך הפתרון המתאימה. בדגם ריבועי הבנוי מ9 קוביות, סידר את הקוביות בשורה במקום לבנות את הדגם שהוצג לו. לאריאל יכולת תקינה בהבנה של מכנה משותף בין אובייקטים בתחום החזותי (מושגים חזותיים:8). ההבנה של חוקיות ולוגיקה צורנית היא בתחום הממוצע הנמוך בהשוואה לנרמה לגילו (מטריצות:7). כך גם העירנות הראייתית (השלמת תמונות:7). ניכר קושי בשליפה: במקום נחיריים, אמר: "חסר לו אף, הנקודות שבאף", במקום בורג (במספריים) אמר: "מספריים. מעניין מה באמת חסר להם. אה, העיגול הקטן".

ההבנה המילולית של אריאל ברמה נורמלית-נמוכה בהשוואה לנרמה (אינדקס הבנה מילולית:81). תפקודי החשיבה השפתית- יכולת ההמשגה, ההסקה והאינטגרציה של רמזים

בתחום הגרפומטורי בולטת לקות. הישגיו של אריאל ברמה נמוכה מאוד יחסית לגילו. הוא התקשה מאוד להעתיק צורות ושרבט חלקי צורות על פני הדף כולו. ניכר פירוק ועיוות של הצורות, פיזור כאוטי שלהן על פני כל הדף, וערבוב בין חלקי צורות באופן שלא ניתן להבחין כלל בצורות המקוריות! מבחן זה הועבר לו שוב במועד אחר, וניכר שיפור מסוים: חלק מהצורות היו ניתנות לזיהוי והופיע נסיון לשמור על מקום נפרד לכל צורה על הדף. בשני המקרים בולטת לקות בשליטה הגרפומטורית: אריאל מסוגל לשרטט עיגול אך מתקשה בסגירתו, מתקשה בשרטוט קו ישר שבור ומצולעים, מתקשה בשינוי כיוון וביצירת קו גלי, מתקשה בשרטוט עיגולים קטנים ובמקומם מצייר קו רציף או משרבט קוקוים או נקודות. בשני המועדים ניכר קושי בארגון ובתכנון, הגדלה של צורות על פני הדף כולו, העתקה של חלקי צורות וחדירה בין צורות.

כאשר התבקש לצייר מהזכרון צורות שהעתיק קודם לכן ניכר ביצוע מפורק מאוד, הכולל עירוב כאוטי בין חלקי צורות, פיזור ועיוות של הצורות. תפקודו של אריאל גרוע יותר כאשר אין תבנית חיצונית מארגנת. הקשב החופשי שלו ברמה נמוכה ביותר, אריאל זכר חלקים של 3 מתוך 9 צורות בלבד.

ציוריו של אריאל מתאימים לרמה של גיל 4 לערך, וקיים קושי להבחין באובייקט אותו התבקש לצייר. ניכרת תנודתיות רבה בתפקודו. גם מבחן זה הועבר לו פעמיים. בפעם הראשונה אריאל התקשה להגיב באופן מותאם להוראות. במקום לצייר את מה שהתבקש, שרבט על הדף מה שעלה בדעתו, כמו משאית, כתר, וכו'... גם בציוריו אלה מופיע שרבוט או צורות בלתי ברורות. בפעם השנייה ציוריו היו טובים יותר: ניכרה סכמה בסיסית של דמות אדם, ברמת פירוט תקינה, אך הפרופורציות והחיבורים אינם תקינים. סכמת העץ אינה תקינה: צייר גזע כמעין מלבן, ולצידו צמרת- צורה אובלית מלאה שרבוטים ועיגולים (פירות). קיימת סכמה בסיסית של בית: אריאל צייר מלבן גבוה עם מעין כובע מרושת (גג). בתוך הבית צייר בתבניות מוזרה 18 פרצופים מסודרים בשש שלשות אופקיות.

ממצאים אלו מעידים על לקות הן בתחום הגרפומטורי, והן בתחום של ארגון החשיבה וארגון העצמי. הם מאפיינים ילדים בעלי לקות בתחום האוטיזם.

אריאל מצוי במצב של דיסאינטגרציה והעדר לכידות של העצמי. התנהלותו בלתי מאורגנת והיכולת שלו לארגן את החשיבה נמוכה ותנודתית. החשיבה שלו על פי רוב אסוציאטיבית ומערבת חדירה של תכנים מעולם הדמיון שלו, באופן מפורק ומבלבל. כאשר התבקש לצייר אשה או ילדה, הגיב: "ילדה, לה, לה, סינדרלה, סינדרלה, מקרלה, לה, לה, לה, 1,2,3 ילדה מאואבת, ילדה, דה, דה, מאואו... מאואואו... אה... מאואה...ב...ב...תתת, ילדה מאוהבת בפרח סגול. כתר, כתר, כתר, כתר, כתר".

ההבחנה בין מציאות ודמיון לקויה וקיימת חדירה של תכנים מעולם הדמיון לחשיבה הנייטרלית גם במצבים המובנים ביותר. מצב זה מחריף עוד יותר במצבים שאינם ברורים ומובנים. במבחן רורשאך ניכרה פגיעה בבוחן המציאות, שהתבטאה בריבוי תגובות השלכותיות שאינן תואמות את מאפייני הגרוי וייחוס של תכנים מעולמו הפנימי לכתם שראה. "קוף, קופיקו, ... קוף מדבר, אומר גה, גה, גה, גה, אומר דברים באנגלית" ... לעיתים התפיסה היתה בלתי יציבה והשתנתה במהלך התגובה: " ... זה העיניים, לא, זה הפה... רגליים, שמיים, על הראש, על הברכיים... 1,2,3", הנה הרגליים (נוגע ברגליים שלו עצמו)". ראוי לציין כי האסוציאציות של אריאל אינן ביזאריות אלא תבניתיות וחזרתיות. הן מאפיינות אנשים עם אוטיזם.

נראה כי בגלל הקושי הפרגמטי שלו אריאל אינו יודע מה ואיך לענות על שאלות, או איך להתייחס לסיטואציה. את החסר הוא ממלא באסוציאציות, מלל חסר משמעות, מספרים, אותיות, חזרות על מילים וצלילים, וכיוב'... ניכר כי לא טופל כראוי בתחום הפרגמטי. נראה כי אריאל מנסה למלא את ההנחיות ולרצות את סביבתו, אולם אינו יודע איך.

תחום רגשי

אריאל ילד חמוד ומעורר חיבה. ניכר כי הוא ילד אהוב ויש לו יכולת להתחבב. הוא משתדל ומנסה לרצות.

בולטת אצלו חויה פנימית של פירוק, הצפה ובלבול. במבחן רורשאך בולט ריבוי תגובות של תנועת חפצים כמו מטוס או טיל, תגובות של אש ושרפה, המבטאים חויה פנימית של אי שקט ומתח, שאינו מודע ואינו ניתן לעיבוד מנטלי ולביטוי מילולי ומאורגן.

אריאל מבטא פחדים מיצירי עולם הדמיון שלו: "יער המפחידים... רוחות רפאים... הוא אומר אמאלה, מי שם? צאו החוצה! זה לא מצחיק! זה לא מצחיק! זה לא מצחיק! זה לא מצחיק! אני פוחד מעצים רוחות ושדים. אפילו מעצמי ..."

תחושת ההצפה ואי השקט המנטלי יוצרים חויה פנימית שלילית ומדכדכת. בסיפוריו ובמשחק הדמיוני שלו מופיעים ביטויים שליליים ודכאוניים רבים: "אבא הכי קטן... אמא הכי מכוער... הכי קטנה", "איש קבור. שקוברים איש", "פעם היה איש שאהב מאוד! ילדים (מקפל את הדף) הוא קיפל את עצמו מרוב אהבה. (מה הוא עושה?) מטייל לו, רואה בור ונופל (מה הוא מרגיש?) כאב. עצוב. בתוכו (מה הוא חושב?) שהוא מסכן. חלש ועצוב (איך ייגמר הסיפור?) שהוא כל כך, כל כך עצוב, עצוב! שהוא חי לו באדמה כבר שנים (מושיט לאמא את הדף המגולגל) תקברי את", "פעם היה עץ שהיה מסכן, מקווצץ. קברתי אותם, באדמה. הלך לאיבוד, הלך לגן, לשוק...", "פעם היתה ילדה יפה, יפה, יפה... בסוף היא מתה יחד עם האיש מהסיפור הקודם". תוזרים ביטויים של נפילה: "מטייל לו, רואה בור ונופל, הוא תמיד נופל... נפלתם... האיש הזה טס ונופל. המכונית טובעת לו... היא מפילה אותי... אבא דוחף... דורסת

אותו מכונת... אמא, זה מתי שאבא התחתן אתך(מצמיד שתי דמויות)- **ונפלתנו**". נראה כי ריבוי הביטויים הללו משקף חוויה של מועקה פנימית ותחושה של קריסה.

מופיע ריבוי של תכנים אוראליים "אתה רוצה לאכול אותי?... אתה נראה טעים! ואז הוא אוכל אותם... ניצחתי אותך בקרב אכילה... חושב שהוא יכול להביס חברים שלו ולאכול אותם..." "טיגריס אוכל אותי, ת'קוף. (מה הוא הושב?) חושב שזה טעים לאכול קופים, ואני אומר "זה לא טעים". ואז הוא אומר "זה כן טעים!" (מי אמר?) אני רב עם טיגריס ואז הוא אומר "לא", אז אני אומר "כן", אז הוא "לא". לא, כן, לא, כן, לא, כן, לא, כן, לא, כן...". ריבוי התכנים הללו מעיד על תחושת מצוקה ועל נטייה רגרסיבית, כמו גם על קושי להרחיק את עצמו מגירוי רגשי.

בסיפוריו של אריאל עולה חוויה פנימית של פגימות, קלקול ואשמה. את האשמה הוא מתקשה להכיל ומגיב למולה בהדיפה ואטימות: "אמא כועסת שנשרף הבית על הבן שלה שמחזיק את הגפרור. רק לאנשים מבוגרים מותר להחזיק", היא אומרת לו. ואז הוא אומר "לא הבנתי כלום" והחזיק. את הגפרור הדלוק, ואז נשרף הבית. בגלל זה.", "... ואז הקנגורו הקטן אומר: "מה אכפת לי. לא שמעתי כלום! אני חרש. נה נה בננה...". אריאל אף אמר באופן ישיר: "אני יודע שאני חייב לספר סיפור נורמלי יותר אבל לא אכפת לי. בא לי להמציא סיפורים שלי. זה הסיפור היחיד שאני יודע לספר"

לצד המצוקה שהוא מבטא ניכר כי הוא חש אהוב. "זה לא רק שהוא חושב שהוא יפה, הוא גם יפה!"

דמויות ההורים נוכחות בחוויה הפנימית של אריאל ונראה כי שניהם משמעותיים עבורו. אריאל הרבה להתייחס לאמו, (אשר נכחה באבחון) וניכר כי היא משמעותית וחשובה מאוד בחייו: "הנה את אמא, שומרת עלי... הנה אמא שהיתה קטנה (היפופוטם)... הנה עוד פעם אמא ישנה, פעמיים ישנה, כמה היא יכולה לישון אמא?... הנה אני קופץ על אמא... פעם היתה אמא, לא, פעם היה אריאל... שאמא הולכת ואז היא פוגשת אותי. הנה היא הולכת, הולכת, הולכת, הולכת, הולכת, שעות, שעות, שעות, ... פעם היה אריאל, הלך, הלך, הלך, הלך, הלך, הלך, פגש את אמא...". "הוא בוכה, הוא רוצה את אמא". אריאל מבטא עירוב של תחושת קרבה לאימו, לצד תוקפנות כלפיה: "חושבים שאמא שלהם אופה טובה ואומרים יי, יי, יי, גה, גה, גה, נה, נה, נה, מרגישים כלום. שרוצים לחבק אותה חזק חזק! אמא חושבת שהיא רוצה לנקר אותם! מרוב אהבה. מרוב שהיא אוהבת אותם היא רוצה לנקר. לנקר זה לנשק. אמא בישלה (שר) "אמא הכינה עוגה, יצא לה טעים, אז היא אמרה: "בואו תטעמו ילדים". אז הם לקחו ואמרו "יאמי, יאמי, תני עוד, תני עוד, תני עוד". ואז היא נתנה עוד ועוד ועוד עד שנהי... התפוצצו! שמנים. שמנים כמו התרנגולת..."

אריאל מבטא חוסר בטחון לגבי הסיטואציה המשפחתית בה הוא חי: "בית הרוס", "בית כל כך לא יפה!", "פעם היה בית נטוש, נטוש, נטוש...". הוא מבטא חוויה של תחרות והתנצחות בין הוריו, ונסיון של ילד להתערב ביניהם: "אבא דוב ואמא דובה רבים על החבל, ואז הדובון אומר: "אל תריבו על החבל! הוא שלי! ואני לא נתן לכם עד שלא תסתדרו ביניכם". אז הם אמרו "בסדר, בסדר, למה אתה צועק? אנחנו רק רצינו לשחק במשוך בחבל". "טוב, אני עוזר לאבא למשוך בחבל". ואז שניהם מנצחים את האמא ואומרים "ניצחנו! את הפסדת בכוונה, נה, נה, נה, בונה, לא תקבלי את החבל, הוא שלנו ורק שלנו..."

סיכום:

אריאל הופנה לאבחון על רקע קשיים התנהגותיים, חברתיים ולימודיים בבית הספר. באבחון הנוכחי נמצא כי הוא מתפקד ברמה שכלית גבולית בהשוואה לנורמה. מרבית תפקודיו ברמה נורמלית נמוכה ועיבוד המידע בתחום החזותי תקין יותר מעיבוד המידע בתחום השמיעתי. בולטת לקות בתחום הזכרון השמיעתי הקצר, לקות בהבנה החברתית ולקות בתחום הגרפומוטורי. **בולטת לקות חמורה בתפקודים מטה קוגניטיביים של ארגון החשיבה, התקשורת וההתנהגות, ויסות הקשב, בקרה, ריסון ושליטה.** מופיעים סימנים רבים ללקות תקשורתית (A.S.D) וזיכר כי הוא מצוי במצב של דיסאינטגרציה. מצבו של אריאל מדאיג ובלוט העדר טיפול מתאים.

אבחנה:

שילוב הסימפטומים המתוארים על ידי ההורים, ההיסטוריה ההתפתחותית, יחד עם ההתרשמות מהתנהגות בזמן הבדיקה וממצאי הבדיקה מתאים לפי **DSM-V** לאבחנה של **299.00 Autistic Spectrum Disorder**

הקריטריונים שמולאו לקביעת האבחנה הם:

A. חסרים מתמשכים בתקשורת חברתית ובאינטראקציה חברתית, על פני הקשרים רבים, כמתבטא ב:

1. חסרים בהדדיות חברתית-רגשית: גישה חברתית אבנורמלית, כשלון ברו שיח נורמלי של הלוך-חזור, מיעוט שיתוף בתחומי ענין, רגשות ואפקט, כשלון ביזימה או בתגובה לאינטראקציות חברתיות.

2. חסר בהתנהגויות תקשורת בלתי מילוליות המשמשות לאינטראקציה חברתית, כמו רמת אינטגרציה נמוכה של תקשורת מילולית ולא מילולית, אבנורמליות בקשר עין ושפת גוף, חסר בהבנה ובשימוש במחוות, הבעות פנים ותקשורת לא מילולית בכדי לווסת אינטראקציה חברתית.

3. חסר בפיתוח, שמירה והבנה של יחסים. קושי להתאים התנהגות להקשרים חברתיים שונים, קושי בשיתוף במשחק דמיוני וביצירת קשרי חברות.

רמת החומרה הנוכחית: 1

B. דגמי התנהגות מוגבלים וחזרתיים, תחומי ענין או פעילויות, כמתבטא ב:
1. שימוש סטריאוטיפי או חזרתי באובייקטים (סידור צעצועים בשורה), דיבור חזרתי או סטריאוטיפי (אקולליה- חזרה על מילים, הברות, צלילים, שאלות, שירים).
4. תגובתיות יתר או חסר לקלט תחושתני או ענין לא רגיל בהיבטים תחושתניים של הסביבה (תגובה שונה למגע- חיפוש יתר, ולכאב- אדישות)

רמת החומרה הנוכחית: 1

C. הסימפטומים נוכחים משלב התפתחותי מוקדם.
D. הסימפטומים גורמים פגיעה קלינית משמעותית בתפקוד החברתי, ובתחומי תפקוד משמעותיים נוספים בהווה.
E. הפרעות אינן מוסברות יותר טוב על ידי פגיעה בהתפתחות האינטלקטואלית או פגיעה התפתחותית כללית.

קיימת פגיעה בתפקוד אינטלקטואלי

קיימת פגיעה בתפקוד שפתי

סיכום הממצאים על פי C.A.R.S. מצביע על הפרעה בתחום האוטיזם ברמה מתונה.

Mild to moderate autism

אריאל מבטא בהתנהגותו תסמינים האופייניים להפרעות נוספות, בעיקר הפרעה בביטוי הקשב והריכוז עם היפר אקטיביות (ADHD), לקויות למידה, חרדה ודכאון. ראוי להבהיר כי אלה שכיחים מאוד בקרב ילדים הלוקים באוטיזם, ומביר להניח כי קשורים בהפרעה ההתפתחותית הנרחבת הזו.

המלצות:

1. נדרש אבחון משלים על ידי פסיכיאטר על מנת שאריאל יוכל לקבל את כל הזכויות המגיעות לו. בנוסף, דרוש מעקב וטיפול פסיכיאטרי: מומלץ טיפול תרופתי בכדי לעזור בשימור רצף החשיבה, בהקטנת ההצפה, בויסות הרגשי, בשליטה באימפולסיביות ובסיוע בארגון המנטלי וההתנהגותי.
2. לאריאל דרושה מסגרת חינוכית אינטנסיבית, מובנית ומחזיקה. המסגרת המתאימה לו היא כיתה קטנה של חינוך מיוחד, לילדים בעלי לקויות תקשורת, ברמת תפקוד דומה לשלו, הנמצאת בתוך בית ספר רגיל. ראוי להדגיש כי לא מומלץ לשלבו בכיתה לילדים עם בעיות התנהגות, בגלל נטייתו לחקות התנהגויות באופן בלתי מותאם ובגלל הסכנה שינצל לרעה או יפגע.
במסגרת חינוכית זו חשוב שיקבל סיוע יחידני הכולל תיווך, הבניה, סיוע בארגון ההתנהגות, החשיבה והתקשורת, וליווי בהתמודדות עם משימות לימודיות וחברתיות, כמו גם עבודה על שיפור התקשורת וההבנה החברתית ועל כישורי חיים. יש לבנות עבורו תכנית לימודים אישית, המתאימה ליכולותיו ולקשייו, ולשלו כמידת האפשר גם בכיתה רגילה. אריאל ילד בעל ענין חברתי גבוה וחשוב לבנות עבורו תוכנית שילוב שתאפשר כמה שיותר אינטרקציות חברתיות נורמטיביות.
3. חיוני טיפול רגשי ממושך על ידי מטפלת/ת מנוסה בטיפול בילדים עם לקויות תקשורת. בטיפול חשוב לשים דגש על הבניה, ארגון החשיבה, שיפור של יכולת המנטליזציה וההבנה שלו את עצמו ואת העולם החברתי סביבו, יצירת הבחנה ברורה בין דמיון ומציאות, ונפרדות בינו ובין האחר. חשוב שהמטפל באריאל יקיים קשר רציף עם הצוות החינוכי, הכולל ביקורים בבית הספר.
4. חיוני ריפוי בעיסוק, לעבודה על התחום הגרפומטורי ועל ויסות וארגון ברמה התחושתית והמוטורית, תכנון, הבניה, ארגון ההתנהגות, ועוד.
5. חיוני טיפול בתקשורת למכלול קשיי השפה והתקשורת שלו: היגוי, שליפה, הבנת הוראות וטקסט כתוב, פרגמטיקה, ארגון ההבעה השפתית.
צפוי שטיפולים אלו ימשיכו להיות חיוניים עבור אריאל למשך שנים רבות.
6. דרושה הדרכה להורים על ידי המטפלים, בכדי לסייע להם לקדם את אריאל, לארגן את סביבת חייו ולהעמיד לו גבולות באופן ברור ועקבי.
7. לבקשת ההורים אנו ממליצים לקיים פגישות מעקב אחר מצבו של אריאל כל 3-4 חודשים, שלקראתן יאספו חוות הדעת מבית הספר ומהמטפלים השונים. פגישות אלו יערכו על ידי מטפלת/ת בעלת ידע ונסיון בטיפול בילדים עם לקויות תקשורת, בליווי של מכן "קדם".

8. מומלץ לקיים הערכה חוזרת של מצבו של אריאל, על ידי פסיכולוג/ית קליני מומחה/ית ובעזרת נסיון בתחום של לקויות תקשורת, לאחר שנה בה אריאל יקבל את כל הטיפול כמפורט לעיל.

9. ראוי להדגיש את החשיבות שבמילוי ההמלצות הללו, ובעיקר ההמלצה לגבי ההשמה ההינוכית, אשר תיתן לו את המעטפת והתמיכה המירבית. ללא טיפול מותאם וכוללני, שניתן לקבל רק בכיתת חינוך מיוחד לילדים עם לקויות תקשורת, וטיפול רגשי טוב, יש חשש כבד שמצבו יוסיף וידרדר, הוא עשוי להמשיך ולאבד תפקודים קוגניטיביים ולכידות פנימית, חווית הבלבול וההרדה תתעצם והוא עלול להגיע להתפרקות.

10. בעתיד, אם מצבו ישתפר ויתייצב, יש מקום לשקול את שילובו בכיתה רגילה עם סיעת.

בברכה,

ד"ר ענבל בר סלע

פסיכולוגית קלינית מומחית-מדריכה

מ.ר. 4681

ד"ר ענבל בר סלע
פסיכולוגית קלינית
מ.ר. 4681

1007

8. מומלץ לקיים הערכה חוזרת של מצבו של אריאל, על ידי פסיכולוגית קלינית מומחה/ית ובעלת/ת נסיון בתחום של לקויות תקשורת, לאחר שנה בה אריאל יקבל את כל הטיפול כמפורט לעיל.

9. ראוי להדגיש את החשיבות שבמילוי ההמלצות הללו, ובעיקר ההמלצה לגבי ההשמה החינוכית, אשר תיתן לו את המעטפת והתמיכה המירבית. ללא טיפול מותאם וכוללני, שניתן לקבל רק בכיתת חינך מיוחד לילדים עם לקויות תקשורת, וטיפול רגשי טוב, יש חשש כבד שמצבו יוסיף וידרדר, הוא עשוי להמשיך ולאבד תפקודים קוגניטיביים ולכידות פנימית, חווית הבלבול והחרדה תתעצם והוא עלול להגיע להתפרקות.

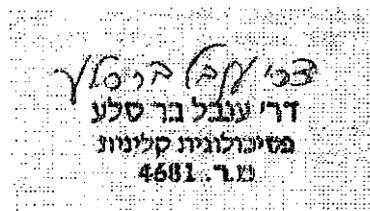
10. בעתיד, אם מצבו ישתפר ויתייצב, יש מקום לשקול את שילובו בכיתה רגילה עם סיוע.

בברכה,

ד"ר ענבל בר סלע

פסיכולוגית קלינית מומחית-מדריכה

מ.ר. 4681

א. ש. א.

תל"מ 18-07-23712
בפני כב' השופטות: שלי אייזנברג

בבית משפט לענייני משפחה

בחיפה

החלטה	22/12/2019
תיק	23712-07-18
שם	שלי אייזנברג
בהעדר תגובה מטעם האם אני נעתרת חלקית לבקשת האב ומורה: הקטין אריאל ויזל יעבור אבחון פסיכו דידיקטי ואבחון ע"י פסיכיאטר בקופת חולים כללית. ככל והאם לא תשתף פעולה עם האבחון, חתימתה אינה נדרשת ודי בהחלטתי זו כדי לבצעו. לאחר קבלת האבחון ובהתאם לתוצאותיו ונגובות הצדדים, ארון בשאלת מיצוי הזכויות. המזכירות תמציא החלטתי לצדדים.	

התובעת: מירב סחר, ת.ז. 28089860
ע"י עו"ד חן שטח
מינוי לפי חוק הסיוע המשפטי
דרך העצמאות 82 חיפה
טל: 04-8387005, פקס: 8387006

הנתבע: מיכה ויזל, ת.ז. 022087209
ע"י עו"ד רענן מרום
מרח' אחוזה 115 רעננה
טל: 09-7749922, פקס: 7749932

בעניין הקטין: אריאל ויזל, ת.ז. 216572511

בקשה למתן החלטה בהעדר תגובה מצד האם

ביהמ"ש הנכבד מתבקש ליתן החלטה המאפשרת לאב מיכה ויזל לקחת את הקטין אריאל ויזל להשלמת אבחון ע"י פסיכיאטר בקופת חולים כללית, ללא צורך בהסכמת האם מירב סחר.

כמו כן, מתבקש לקבוע, כי האב רשאי לפועל מול כל הגורמים הרלוונטיים (ביטוח לאומי ורווחה) לצורך מימוש כל זכויותיו של אריאל, ללא צורך בהסכמת האם.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. בהתאם לחלטה מיום 18.11.2019, היה על האם להגיש את תגובה בתוך 7 ימים להודעת העדכון מטעם האב.
2. ביום 27.11.2019 ניתנה החלטה לבקשת האם, הנותרת לה אורכה נוספת של 10 ימים להגשת התגובה.
3. עד היום (19.12.2019) לא ניתנה תגובת האם ולא בכדי.
4. במאמר מוסגר יצויין, כי לא ברור כיצד מתכוונת האם לשתור המלצה של פסיכולוגית שמונתה על ידי ביהמ"ש העליון, המלצה של פסיכיאטר בית ספר ורופאת התפתחות של בית הספר ומכתב האחרון של מנהל ביה"ס וכמובן, למרות האויות שניתנו לה היא בחרה שלא להגיש תגובה, ולא בכדי.
5. כפי שצויין בהודעות העדכון האחרונה של האב. ביום 14.11.2019 נערכה פגישה בבית הספר בנוכחות האב והאם (האם הגיעה באיחור לפגישה) בנוכחות ד"ר ויוניקה גוטפריד רופאה התפתחותית, ד"ר אנון פסיכיאטר ביה"ס ומחנכת הבינה, הומלץ כי הקטין אריאל יעבור אבחון פסיכו דידיקטי ואבחון ע"י פסיכיאטר, על מנת לחשלים את תהליך ההבחנה בכדי לוודא שאריאל נמצא על הרצף האוטוטיסטי ויקבל את התמיכה המגיעה לו על פי חוק מהמדינה.
6. לאור האמור לעיל, מתבקש ביהמ"ש הנכבד להורות כבדישא.

רענן מרום, עו"ד
כ"כ הנתבע

Dr. Henrique Herszlikowicz
Clinical and Educational Psychology
3/20 Pinsker St., Nahariya 22382
Tel: +972.4.992-0520
Fax: +972.4.900-1082

ד"ר הנריקה הרשליקוביץ
פסיכולוג קליני חינוכי מומחה בכיר
רח' פינסקר 3/20, נהריה, 22382
טל: 992-0520 (04)
פקס: 900-1082 (04)

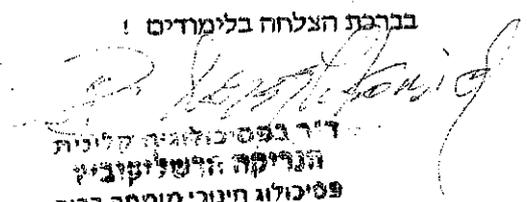
ניספח לאיבחון פסיכו-דידאקטי;

כחמשד לאיבחון פסיכו-דידאקטי שבוצע ביום 15/05/2020 לתלמיד אריאל ויזל ת.ז. 21657251-1, להלן מיספר הבהרות;

1. החשיבות הקריטית כי אריאל ילמד בכיתה רגילה בבית ספר רגיל, כפי שניקבעה על-פי האיבחון שבוצע, לצד היותה מן המקום כי הכיתה הרגילה היא הזכיתה והיחידה הנוגזמת, בה יוכל להביא לידי ביטוי כישוריו ויכולותיו, הינה אף בהדגשה כי לימודיו בכיתה אחרת, יביאו עימם נזקי- נסיגה, דעיכה, וביטול היכולת להביא כישוריו ויכולותיו לידי- ביטוי!

2. לסיכום; השמתן של אריאל בכיתה - רגילה בלבד, הינה קריטית כפי שניקבע באיבחון שבוצע, והינה הדרך היחידה לאפשר לו להביא לידי- ביטוי יכולותיו וכישוריו, שכן אם- לא, ייסוג וידעך עד - כדי ביטול האפשרות שיוכל להתקדם כלל - וכלל.

בברכת הצלחה בלימודים!

ד"ר הנריקה הרשליקוביץ
פסיכולוג חינוכי מומחה בכיר
רישיון 3085

ד"ר הנריקה הרשליקוביץ, פסיכולוג קליני חינוכי מומחה בכיר

Dr. Henrique Herszlikowicz, Psycholog

רח' פינסקר 20/3, נהריה- 22382 Pinsker St., Nahariya

טל: 04-9920520

פקס: 04-9001082

מ.ס. רישיון 3085

המלצות למערכת בית ספרית

גשר לארמאל הוראה מתקנת

זו אלמנט חשוב מאוד שלא תמיד קיים בהוראה רגילה, בה משאירים "חורים" בדגם
אמשיכים הלאה. מפה מתחילים להיווצר פערי ידע משום שבנוסף ידע הדין על כתיבה לא
ציב או לא קיים או פשוט ממציאים ומנחשים. בהוראה מתקנת לא משאירים חורים
אחור". מלמדים רק כאשר מודאים שהדין רבדים הנוכח וידוע
סיכום, למידה תהיה טובה מהאם עמה עוד הצלחות...

הצורה הטובה ביותר לחיות חיוביות של הצלחה - יחס אישי והומני בעיני התלמידים
ישנה חשיבות קרובה לעבודה שארמאל ילמד בביתה - רגילה בנית - יסוד

רגילה משל חשיבותו האינסופית והתקינה אשר לא באה לידי ביטוי בהישגיו האקדמיים
הוא הדין והיחס האישי והומני בעיני התלמידים.

מאוד ליידי ושינוי מסיבי בכדי להצליח משום שמפיק תועלת רבה מתיווך והכוונה
צמצום מטלות כתיבה והתקנה טכנית ככל שניתן.

• לאפשר לארמאל להצטייד במחשב נישא לביצוע מטלות לימודיות בשל שליפה איטית. להכין
במשאבי קשב וריכוז איכותיים של דיסטרפיה אשר פוגעים ביכולותיו (אינו מסייע לתיקון הבעיה
לחילופים לשמוע להנחך ולסווג).

• ללמוד הקלדה "עיוורת". (במחשב מופיעה תוכנית ללמידת הקלדה עיוורת
ב-YouTube).

ארמאל יגיש עבודתו בווידאו.

• ארוח החומר לקראת הבחינה באופן חזותי. טבלאות, תרשימו וריכזה סיכומים ספרים ועוד כדוגמה
שניה.

• רצוי להשיגו סמך למועד הלמידה של מנת לנודא ריכוז ויכולת מעקב אחר תכונות
חשוב מאד להדגיש נסודות חזק על מנת להעלות את הכושר בצורה ולמנוע ככל שניתן הדגש
המכול.

• יש לעודד לשבח לחזק את ארמאל בעיקר על מאמציו ולאן דווקא על הישגיו.

• למחנך הכיתה מומלץ לקיים מפגשי הנריט במחלף השנה ובחלקם לשלב את ארמאל על מנת
לשמור על קשר עקוב בכל הזמנה להתקדמותו ולצרכיו שלו.

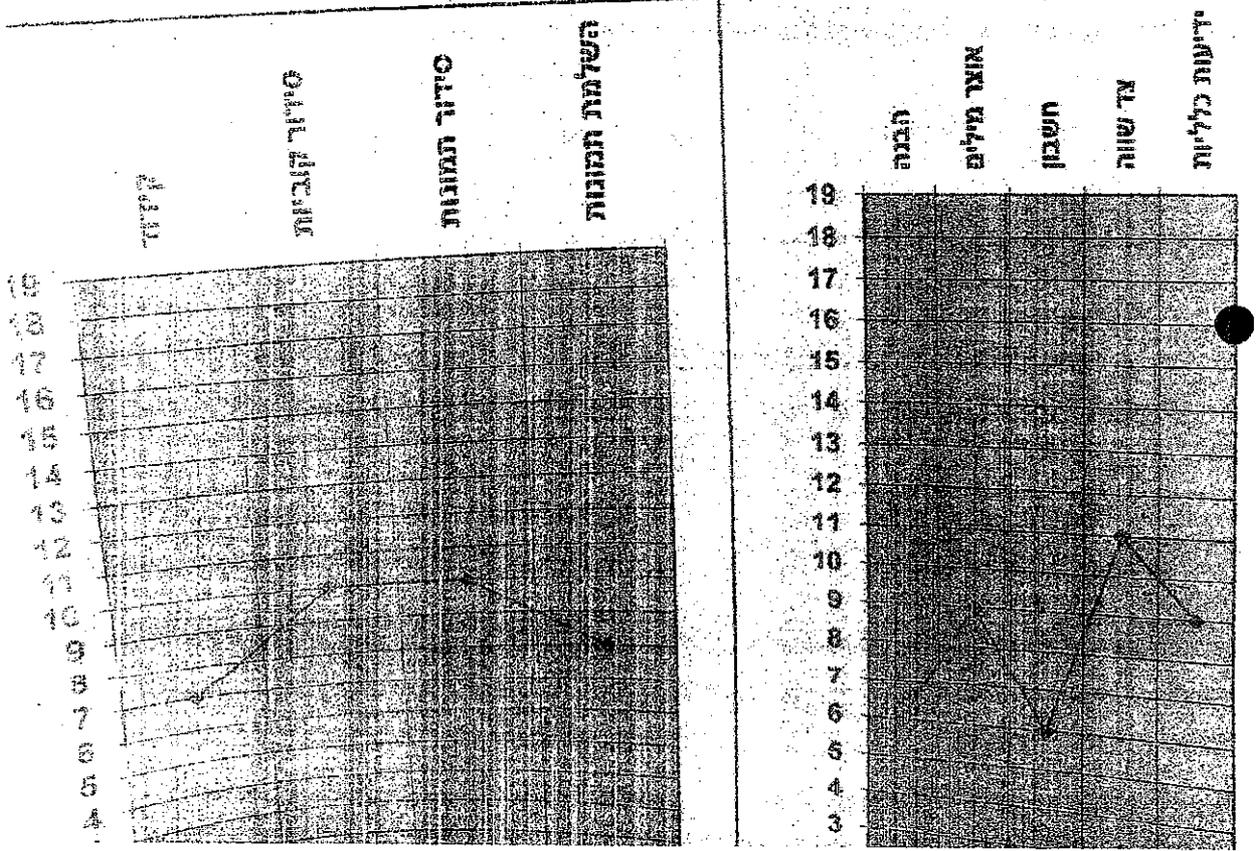
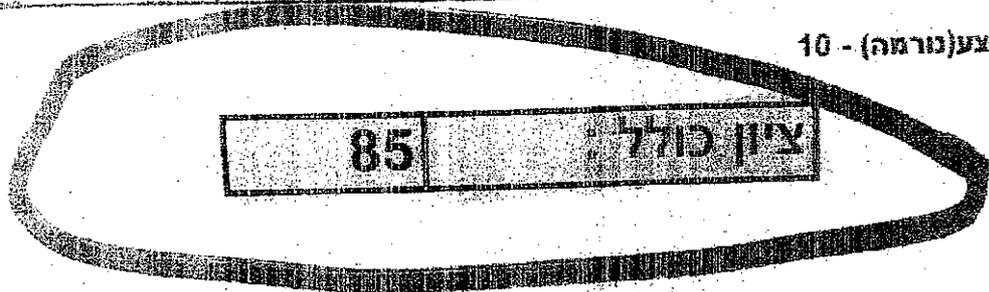
"ר הנריקה הרשליקוביץ כסימולוג קליני חינוכי שומחה בכך

גיל כנסת 73

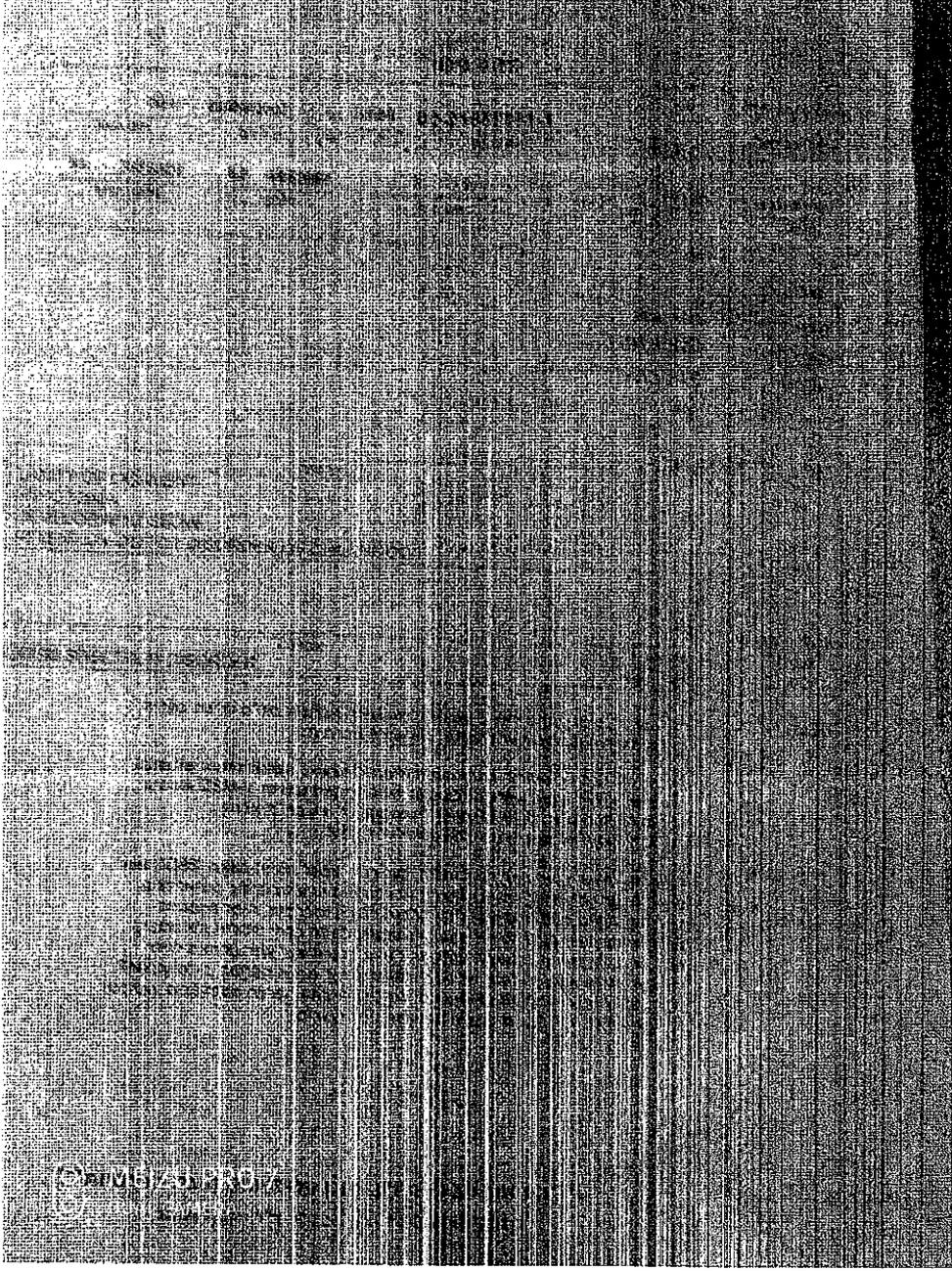
נר : אריאל ויזל
עולה לכיתה ז'

ציון מולטי	צ.ת	תחום ביצועי	ציון גולמי	צ.ת	נילולי
	8	השלמת תמונות		9	כלליות
	10	סידור תמונות		11	ז
	10	סידור קוביות		6	
	7	קידוד		9	ילים
	4	מבוכים		6	
				6	ספרות
30	84	סה"כ ביצועי	41	88	צילולי

ן ממוצע(נרמה) - 10

1000

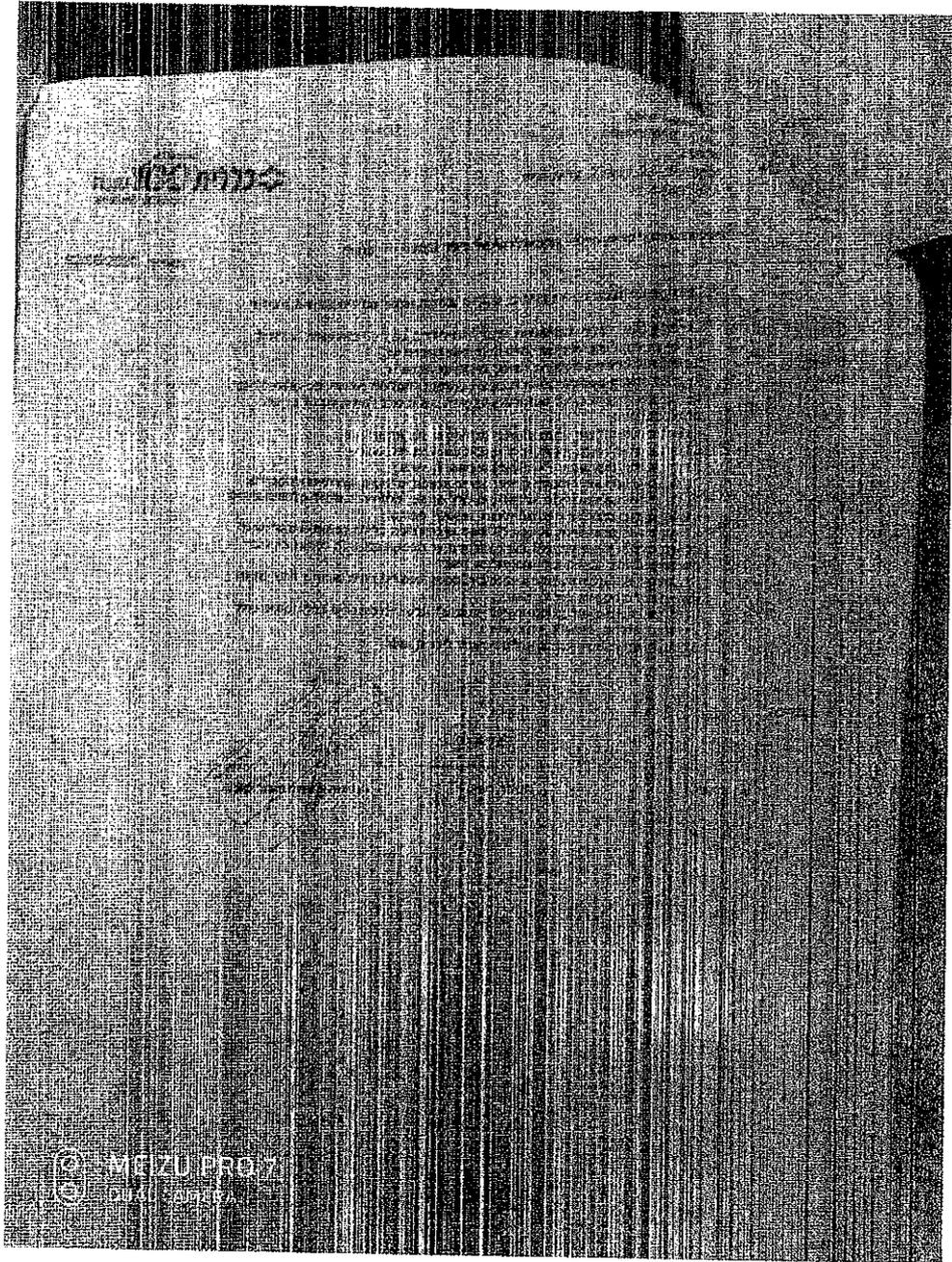
© 2000

THE COMPASS

Published weekly by the

COMPASS PUBLISHING COMPANY
100 N. W. 1st St., Miami, Fla.
Subscription price, \$1.00 per year in advance.
Single copies, 10 cents.

© 1934 COMPASS PUBLISHING COMPANY

חוזר המנהל הכללי

משרד הבריאות

ז' כסלו, תשע"ד
10 נובמבר, 2013
מס': 15/13

הנושא: אבחון ילדים בספקטרום האוטיות

חוזר זה מבטל חוזר קודם.

קיימת עליה בכל העולם בשכיחות האוטיות והיו מגיעה כיום לכ-10 מקרים לכל אילן ילדים. עליה זו כנראה נובעת בתלקה הגדול. ממורעות גבוהה יותר של הצעור לצורך באבחון ומשימוש בהגדרות אבחנתיות שונות.

עדכון זה של חוזר מנכ"ל משרד הבריאות בדבר אמות מידה מומלצות לאבחון ילדים בספקטרום האוטיות מובא לאור השינוי בהגדרות של ספקטרום האוטיות. החוזר מתבסס על המלצות של המחלקה לאוטיות בשירותי בריאות הנפש ועל המלצות ועדת המומחים הבין משרדית שהוקמה על ידי מנכ"ל משרד הבריאות.

חוזר מנכ"ל זה בא לחדד תפיסה אבחנתית אשר מתבססת על ראייה כוללת של הילד על כל חיבתיה: רפואיים, רגשיים, תקשורתיים – חברתיים, קוגניטיביים ותפקודיים.

1. האבחון של ילד עם חשד לאבחנה בספקטרום האוטיות חייב לכלול בדיקה גופנית, ניירולוגית, התפתחותית ורגשית.

2. להלן פירוט רופאים מומחים הכשירים לאבחון ילדים בספקטרום האוטיות: פסיכיאטר של ילדים ונוער, רופא ילדים התפתחותי עם ניסיון עבודה של 3 שנים לפחות במכון מוכר להתפתחות הילד, או מומחה בניירולוגיה והתפתחות הילד.

3. בנוסף ובמקביל לבדיקה הרפואית, על הילד לעבור אבחון על ידי פסיכולוג קליני מומחה שיש לו הכשרה מוכחת בתחום הקליני של הילד או פסיכולוג התפתחותי (או מתמחה תחת הדרכה). פסיכולוג שיקומי או פסיכולוג חינוכי יכולים לאבחן בתנאי שיש להם הכשרה מוכחת בתחום אבחון האוטיות.

4. באבחון ישתתפו גם אנשי מקצועות בריאות נוספים בהתאם לצורך.

5. האבחון יתבצע על פי הגדרות שנקבעו ב-DSM-V ועליו להכיל את הקריטריונים לאבחון ספקטרום באוטיות ופירוט רמת החומרה של כל אחד משני הקריטריונים המופיעים ב-DSM-V. האבחון יכול התייחסות לרמה התפתחותית ורמה קוגניטיבית (בהתאם לגיל), וכן הערכה תפקודית, והערכת תסמיני האוטיות. ניתן להיעזר בכלים הבאים:

א. להערכה התפתחותית/קוגניטיבית:
עד גיל 3 – אבחון התפתחותי – MULLEN (במידה ואין הכרות עם הכלי ניתן להשתמש ב-BAILEY-II או BAILEY-III).

מגיל 3 עד גיל 7 – אבחון קוגניטיבי באמצעות WPPSI-III (במידה ולא ניתן להעביר WIPPSI יש להעביר מבחנים קוגניטיביים אלטרנטיביים בהתאם לגיל ובהתאמה ליכולת של הנבדק).

מגיל 6-7 – אבחון קוגניטיבי באמצעות WISC-IV.

ב. להערכה תפקודית:
יש להשתמש ב-VINELAND-II או ABAS-II.

ג. להערכת תסמוני אוטיזם, יש לכלול שאלוני איתור והערכה:
שאלוני הורים (כגון: SRS-2, SCQ, CARS-2).
דו"ח גננת/מחנכת (כגון: SRS-2)

כמו כן מומלץ להשתמש בכלי אבחון הבאים:
ADOS ו-ADI-R (במידת הצורך ובתנאי שקיימת הכשרה לכך).

6. יש לציין בדו"ח של כל איש מקצוע באיזה כלי השתמשו לקביעת האבחנה, ובאילו מרכיבים בכלי בו השתמשו, היו ליקויים או לא הובדקו.

7. האבחנה תוכר אך ורק בתנאי שיש הסכמה לגביה על ידי הרופא והפסיכולוג, שביצעו את האבחון.

8. רק דו"ח אשר יעמוד בתנאים אלו יהיה קביל במוסדות המדינה הרלבנטיים לצורך הענקת הזכויות המגיעות לילד המאובחן ברצף האוטיזם.

***כלי אבחון מתעדכנים מעת לעת ויש להשתמש בכלים מעודכנים.
*שימוש בכלי אבחון פסיכולוגיים יתבצע אך ורק ע"י פסיכולוג.**

בכבוד רב,

פרופ' רוני גמזו

העתק: ח"כ יעל גרמן, שרת הבריאות
מא/63320913

מס' 100

מדינת ישראל
משרד החינוך

נספח 19

מחוז חיפה

תאריך עברי: ל' באב תש"פ
תאריך לועזי: 20.8.2020
נשלח בדואר רשום

לכבוד

החורים: סהר מירב

התלמיד/ת: יזל אריאל

שלום רב,

הנדון: החלטת ועדת החשגה בעניין בנכם/בתכם

בדין, מתוקף חוק החינוך המיוחד, התשמ"ח 1988 שנתקן בוועדת החשגה

בתאריך: 19.8.2020 בעניין בנכם/בתכם:

שם ומשפחה: אריאל יזל ת.ז: 216572511 תאריך לידה: 2.4.2007

הוחלט לדחות את החשגה ולהשאיר את החלטת של ועדת זכאות האפיון על כנה

נימוקים להחלטה:

חברי הוועדה משענים על החלטת ועדת הערר וועדת זכאות ואפיון קודמות וכן על החלטת בית משפט על סמך אבחונים קודמים שנערכו לאריאל וכן על סמך תפקודו ב-3 השנים האחרונות בכיתת ASD. לקות - ASD וממליצים על שיבוץ בכיתה חינוך מיוחד ללקויי תקשורת בבית ספר רגיל. רמת התפקוד נקבעה 3 (בינוני גמור).

הערות:

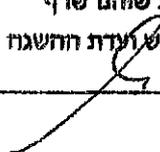
[Empty box for notes]

לתשומת לבכם:

- המחלקה לחינוך ברשות המקומית, תודיעכם בחודעה נפרדת לאיזה מוסד חינוך ישובץ בנכם/בתכם ועל מועד תחילת הלימודים בו.
- עומדת לכם הזכות להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים.

בכבוד רב,

חגית שוהם שרף
יושב ראש ועדת החשגה

חתימה:

העתקים:

מנהל/ת המחוז
יו"ר ועדת זכאות ואפיון ברשות המקומית
מנהל מחלקת החינוך ברשות המקומית

Dr. Henrique Herszlikowicz

Clinical and Educational Psychology

3/20 Pinsker St., Nahariya 22382

Tel: +972.4.992-0520

Fax: +972.4.900-1082

ד"ר הנריקה הרשליקוביץ

פסיכולוג קליני חינוכי מומחה בכיר

רח' פינסקר 3/20, נהריה, 22382

טל: 992-0520 (04)

פקס: 900-1082 (04)

22/8/2022

ד"ר הנריקה הרשליקוביץ
פסיכולוג חינוכי מומחה בכיר
רישיון 3085

מס' 3085

ניסוח מיספר 2 לאיבחון פסיכו-דידאקטי ;

כחמשד לאיבחון הפסיכו-דידאקטי שבוצע לתלמיד אריאל וזל ת.ו 1-21675251, להלן יובחר ;

מניסיוני הרב של עשרות שנים בתחום זה, לא ראיתי כול סימנים (כלל) לקיומו של ! A.S.D

Dr. Henrique Herszlikowicz , Psycholog

רח' פינסקר 20/3, נהריה- 22382 Pinsker St., Nahariya

טל: 04-9920520

פקס: 04-9001082

מספר רישיון

3085